

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 29. května 2013 (24.06)
(OR. en)**

10275/13

**Interinstitucionální spis:
2013/0164 (COD)**

**ESPACE 37
CODEC 1272
COMPET 375
RECH 213
IND 168
TRANS 288
MI 477
ENER 239
ENV 484
COSDP 498
CSC 53
TELECOM 146**

NÁVRH

Odesílatel: Evropská komise

Ze dne: 29. května 2013

Č. dok. Komise: COM(2013) 312 final

Předmět: Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení programu Copernicus a o zrušení nařízení (EU) č. 911/2010

Delegace naleznou v příloze návrh Komise podaný s průvodním dopisem Jordiho AYETA PUIGARNAUA, ředitele, pro Uweho CORSEPIUSE, generálního tajemníka Rady Evropské unie.

Příloha: COM(2013) 312 final

V Bruselu dne 29.5.2013
COM(2013) 312 final

2013/0164 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o zřízení programu Copernicus a o zrušení nařízení (EU) č. 911/2010

(Text s významem pro EHP)

{SWD(2013) 190 final}

{SWD(2013) 191 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Copernicus je nový název Evropského programu pozorování Země, GMES (Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti). Copernicus, resp. jeho předchůdce byl zřízen jako program EU nařízením o GMES (EU) č. 911/2010. Zahrnuje všechny činnosti pro zajištění nepřetržitého poskytování přesných a spolehlivých údajů a informací o otázkách životního prostředí a bezpečnosti uživatelům v EU a jejich členských státech odpovědným za tvorbu politik, jejich provádění a monitorování. Cílem programu Copernicus je umožnit Evropě trvalý, nezávislý a spolehlivý přístup k údajům a informacím získaným pozorováním. Cílem investic EU je odstranit nedostatky při pozorování, zpřístupnit stávající prostředky a rozvíjet provozní služby.

Copernicus je rozdělen do šesti služeb: monitorování mořského a pozemního prostředí, atmosféry a změny klimatu, jakož podpora v oblasti krizového řízení a bezpečnosti. Copernicus využívá údajů z družic a *in-situ* čidel, jako jsou bóje, balóny nebo vzdušné senzory, k poskytování včasných a spolehlivých informací s přidanou hodnotou a předpovědí pro potřeby například zemědělství a rybolovu, využívání půdy a územního plánování, boje proti lesním požárům, reakce na katastrofy, námořní dopravy nebo sledování znečištění ovzduší.

Copernicus také přispívá k hospodářské stabilitě a růstu tím, že podporuje komerční využití (tzv. navazující služby) v mnoha různých odvětvích prostřednictvím plného a otevřeného přístupu k produktům založeným na údajích a informacích získaných pozorováním v rámci tohoto programu. Je jedním z programů strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a byl s ohledem na svůj přínos pro širokou škálu politik Unie zahrnut do iniciativy v oblasti průmyslové politiky v rámci strategie Evropa 2020.

Vzhledem ke vznikajícím nákladům není možné, aby se jednotlivé členské státy optimálně vyrovnaly s financováním provozu a obnovy vesmírné infrastruktury vyvíjené s využitím unijních a mezivládních finančních prostředků EU. V oblasti pozorování z vesmíru pro provozní meteorologii spojily evropské státy své zdroje k vývoji a využívání meteorologických družic v rámci Evropské organizace pro využívání meteorologických družic (EUMETSAT). Evropské státy rovněž vyvinuly předváděcí environmentální družice buď za pomoci Evropské kosmické agentury (ESA), nebo vnitrostátních kosmických agentur. Nemohly však najít způsob, jak spolupracovat, pokud jde o financování udržitelných operačních programů v oblasti monitorování životního prostředí. Potřeba, aby tato pozorování pokračovala, se postupně stává naléhavou, s ohledem na rostoucí politický tlak na veřejné orgány, aby přijímaly kvalifikovaná rozhodnutí v oblasti životního prostředí, bezpečnosti a změny klimatu a na nutnost respektovat mezinárodní dohody.

U služeb s celoevropskou a celosvětovou působností nemohou členské státy uspokojivě dosáhnout cílů navrhovaného opatření, jelikož informace z jednotlivých členských států je nutno sdružovat na evropské úrovni. Poskytování ostatních služeb (např. nouzových map nebo tematických map monitorování země s omezenějším zeměpisným rozsahem) lze lépe dosáhnout na úrovni EU ze dvou důvodů. Zaprvé, provázanější a centralizovanější správa vstupních údajů z vesmírných a *in-situ* čidel umožní úspory z rozsahu.

Zadruhé, koordinované poskytování služeb monitorování Země na úrovni členských států umožňuje zamezit zdvojení činností a pomáhá při monitorování provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí na základě transparentních a objektivních kritérií. Pouze srovnatelné informace získané na úrovni členských států umožní zajistit efektivní provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí, které v mnohých případech řeší skutečně přeshraniční, a tudíž mezinárodní problémy.

Kromě toho opatření na evropské úrovni umožní úspory z rozsahu, což povede k lepšímu využívání veřejných prostředků. Opatření na úrovni EU mají proto jasnou přidanou hodnotu.

Celkové finanční prostředky přidělené na rozvoj programu od jeho počátku z rozpočtu EU a ESA přesáhly 3,2 miliardy EUR. Velká část rozpočtu GMES byla věnována na vývoj pozorovacích družic: Sentinelů. Toho bylo dosaženo prostřednictvím příspěvku Komise ve výši 738 milionů EUR do programu vesmírné složky GMES agentury ESA.

Do konce roku 2013 je Copernicus financován v rámci tématu „Vesmír“ 7. rámcového programu (RP) a programu GMES a jeho počátečních provozních činností. Na období od roku 2014 je však nutné přijmout nové nařízení, neboť Copernicus bude připraven vstoupit do fáze provádění. V souladu s cíli sdělení „Agenda pro zjednodušení VFR na období 2014–2020“¹ toto nové nařízení lépe vymezí řízení programu, a zejména úlohu Komise, cíle programu a ukazatele, díky kterým bude možné efektivně sledovat jeho provádění a zajistit plynulý přechod od současných činností. Navrhované nařízení obsahuje i ustanovení týkající se stanovení přiměřených finančních postupů, zejména pro velkou část programu, která má být provedena nepřímo. V souvislosti se zjednodušením a „inteligentní regulací“ je třeba poznamenat, že Copernicus si klade za cíl zlepšit kvalitu právních předpisů tím, že bude poskytovat monitorovací nástroje založené na důkazech.

Ve svém sdělení nazvaném „Rozpočet – Evropa 2020“ (KOM(2011) 500 v konečném znění ze dne 29. června 2011) Komise uvedla, že vzhledem k omezením rozpočtu EU bylo navrženo, aby byl program GMES financován mimo víceletý finanční rámec na období 2014–2020. Tento návrh zamítl Parlament usnesením P7_TA(2012)0062 ze dne 16. února 2012. Závěry ze zasedání Evropské rady ve dnech 7.–8. února 2013 o víceletém finančním rámci (VFR) uvádějí, že program by měl být financován z podokruhu 1a finančního rámce a v nařízení o VFR by měla být stanovena maximální výše závazků 3 786 milionů EUR (v cenách z roku 2011).

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Od vytvoření útvaru Komise pro GMES v roce 2006 probíhají průběžné konzultace o GMES se zúčastněnými stranami. Tento konzultační proces, který zahájilo sdělení nazvané „GMES: od koncepce ke skutečnosti“², vedl především k přijetí sdělení z roku 2008 nazvaného „GMES: dbáme o bezpečnější planetu“³. Další konzultace se uskutečnila, aby mohla Komise připravit návrh nařízení o Evropském programu pozorování Země (GMES) a jeho počátečních

¹ COM(2012) 42 final ze dne 8. února 2012.

² KOM(2005) 565 v konečném znění ze dne 10. listopadu 2005.

³ KOM(2008) 748 v konečném znění ze dne 11. prosince 2008.

provozních činnostech (2011–2013)⁴ a sdělení nazvané „Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti (GMES): úkoly a další kroky v oblasti vesmírné složky“⁵.

Ode dne, kdy vstoupilo v roce 2010 v platnost nařízení o GMES, pokračovaly konzultace s členskými státy a uživateli pod vedením nových řídicích subjektů zřízených v samotném nařízení: Výboru pro GMES a fóra uživatelů složeného ze zástupců uživatelů z řad veřejnosti.

Konzultace potvrdily zájem o program Copernicus a jeho potřebu a nyní, když se skutečně programem EU stává, se zaměřují na různé varianty jeho podoby, zejména pokud jde o jeho služby. Zúčastněné strany uvedly, že trvalá a zaručená dostupnost informací poskytovaných službami programu Copernicus je základem úspěchu celého programu a plného využití jeho přínosů.

V roce 2011 bylo provedeno posouzení dopadů a hlavní závěry byly zveřejněny v dokumentu SEK(2011) 867 v konečném znění ze dne 28. června 2011, který doprovázel návrh Komise o víceletém finančním rámci, KOM(2011) 500. Posouzení dopadů bylo nyní upraveno a byla zohledněna doporučení výboru pro posouzení dopadů. Tím, co se změnilo od roku 2011, je politické uvážení užitečnosti spočívající v tom, že je program Copernicus financován z víceletého finančního rámce. Komise se proto domnívá, že nyní nastal čas předložit formální návrh.

Je však třeba poznamenat, že tento návrh musel být upraven s ohledem na částku dohodnutou v rámci stropu víceletého finančního rámce, který snížil původní návrh Komise o více než 2 miliardy EUR. V zájmu dalšího poskytování služeb musela Komise omezit další rozvoj vesmírné složky k obnově a modernizaci pozorovacích kapacit. Za vývoj příští generace Sentinelů převezme odpovědnost ESA.

Otázka vlastnictví aktiv vesmírné složky v rámci programu Copernicus je důležitá a nelze ji posuzovat odděleně od práv a povinností, které toto vlastnictví vlastníkově přináší. Vlastník disponuje maximálními možnými právy, včetně práva na používání, přepravu a likvidaci.

Při rozhodování, zda přijmout vlastnictví aktiv vesmírné složky, je třeba rozlišovat dvě fáze: V první fázi, tj. ve stávajícím víceletém finančním rámci, EU pouze přispívala na program ESA ve výši zhruba 30 % a neměla dostatek prostředků k tomu, aby zastávala vedoucí úlohu ve vývoji vesmírné složky programu Copernicus. Nadto byly finanční zdroje EU povětšinou prostředky 7. RP a nebyly určeny k financování operačního programu na stálém základě. V této fázi tedy EU nebyla schopna převzít vlastnictví. Druhá fáze začne spolu s novým víceletým finančním rámcem. Zásadní změna bude spočívat v tom, že EU bude nyní schopna hradit 100 % nákladů na většinu částí vesmírné složky programu Copernicus, včetně pozemní části a nákladů na provoz družic.

V tomto novém kontextu, jak je uvedeno v článku 19, bude nutno vlastnictví družic přezkoumat. Nařízení stanoví možnost, že by EU nebo konkrétně určený subjekt nebo fond mohl převzít vlastnictví od agentury ESA. S ohledem na převod vlastnictví bude potřeba zvážit možnosti a vzít v potaz relevantní faktory, včetně činnosti družic, právní stránky vlastnictví údajů, přístupu k údajům a hodnoty aktiv. Tyto možnosti budou zváženy pouze v případě, že se bude zdát, že nevýhody spojené s vlastnictvím ze strany EU převažují nad

⁴ KOM(2009) 223 v konečném znění ze dne 20. května 2009. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 911/2010 ze dne 22. září 2010 o Evropském programu monitorování Země (GMES) a jeho počátečních provozních činnostech (2011–2013) (Úř. věst. L 276, 20.10.2010, s. 1).

⁵ KOM(2009) 589 v konečném znění ze dne 28. října 2009.

výhodami. K převodu vlastnictví z EU by mohlo dojít pouze prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci.

Lze rovněž zvážit možnost režimu nákupu dat.

3. PRÁVNÍ PRVKY NÁVRHU

S ohledem na článek 189 Smlouvy o fungování Evropské unie jde o návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení programu Copernicus. Tento návrh se zaměřuje se na tři hlavní aspekty:

- 1) změnu názvu na Copernicus;
- 2) řízení systému GMES ve fázi jeho provádění s cílem umožnit Komisi přenést určité činnosti na další provozovatele;
- 3) financování v období 2014–2020.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Finanční výkaz přiložený k tomuto návrhu nařízení stanoví orientační rozpočtové prostředky, které jsou v souladu s víceletým finančním rámcem na období 2014–2020, v maximální výši závazků 3 786 milionů EUR, v cenách z roku 2011, což odpovídá 4 291 milionům EUR v běžných cenách.

5. NEPOVINNÉ PRVKY

Komise může za účelem dosažení určitých cílů stanovených v návrhu přijímat akty v přenesené pravomoci.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o zřízení programu Copernicus a o zrušení nařízení (EU) č. 911/2010**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 189 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁶,s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁷,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti (GMES) je iniciativa sledování Země vedená Unií a realizovaná na základě partnerství s členskými státy a Evropskou kosmickou agenturou (ESA). Počátek GMES se datuje do května 1998, kdy orgány zapojené do rozvoje činností v oblasti vesmíru v Evropě vydaly společné prohlášení známé jako „Manifest z Bavena“. Manifest vyzval k přijetí dlouhodobých závazků, pokud jde o rozvoj služeb v oblasti monitorování životního prostředí z vesmíru s využitím a dalším rozvojem evropských dovedností a technologií. V roce 2005 učinila Evropská unie strategické rozhodnutí vybudovat nezávislé evropské zařízení pro pozorování Země, které by poskytovalo služby v oblasti životního prostředí a bezpečnosti⁸, což vyústilo v konečném důsledku v přijetí nařízení (EU) č. 911/2010 ze dne 22. září 2010 o Evropském programu monitorování Země (GMES) a jeho počátečních provozních činnostech (2011–2013)⁹.
- (2) Copernicus by měl být chápán jako evropský příspěvek k vybudování Globálního systému systémů pozorování Země (GEOSS), vyvíjeného v rámci skupiny pro pozorování Země (GEO).

⁶ Úř. věst. C ..., ..., s.

⁷ Úř. věst. C ..., ..., s.

⁸ KOM(2005) 565 v konečném znění ze dne 10. listopadu 2005.

⁹ Úř. věst. L 276, 20.10.2010, s. 1.

- (3) Na základě výsledků uvedené iniciativy byl nařízením (EU) č. 911/2010 zřízen Evropský program monitorování Země (GMES) a stanovena pravidla pro provádění jeho počátečních provozních činností.
- (4) Zatímco program zřízený nařízením (EU) č. 911/2010 by měl pokračovat podle nového víceletého finančního rámce, zkratka „GMES“ by měla být změněna na „Copernicus“ v zájmu usnadnění komunikace s veřejností. Komise si zaregistrovala ochrannou známku, aby mohla být používána orgány Evropské unie a vyhrazena jiným zúčastněným uživatelům, zejména poskytovatelům základních služeb.
- (5) Cílem programu Copernicus je poskytovat přesné a spolehlivé informace v oblasti životního prostředí a bezpečnosti, přizpůsobené potřebám uživatelů, které bude možné využít i v jiných politikách Unie, zejména pokud jde o vnitřní trh, dopravu, životní prostředí, energetiku, civilní ochranu, spolupráci se třetími zeměmi a humanitární pomoc. Program staví na stávajících kapacitách v Evropě, které doplňují nová aktiva vyvíjená společně.
- (6) Program Copernicus by se měl provádět v souladu s dalšími příslušnými nástroji a činnostmi Unie, zejména s opatřeními v oblasti životního prostředí a změny klimatu a s nástroji v oblasti bezpečnosti, ochrany osobních údajů, konkurenceschopnosti a inovací, soudržnosti, výzkumu, dopravy, hospodářské soutěže a mezinárodní spolupráce a s programem pro evropský globální družicový navigační systém (GNSS). Údaje získané v programu Copernicus by měly zachovávat soulad s prostorovými referenčními údaji členských států a podporovat vývoj infrastruktury pro prostorové informace v Unii zřízené směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE)¹⁰. Copernicus by měl rovněž doplňovat Sdílený informační systém o životním prostředí (SEIS) a činnosti Unie v oblasti reakce na nouzové situace.
- (7) Program Copernicus náleží do rámce strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Měl by využívat široké škály politik Unie a přispět k dosažení cílů strategie Evropa 2020, zejména prostřednictvím rozvoje účinné vesmírné politiky, která poskytne nástroje k vyřešení některých klíčových globálních problémů a splnění cílů v oblasti změny klimatu a energetické udržitelnosti.
- (8) Program Copernicus je připraven těžit z výsledků iniciativy Horizont 2020, rámcového programu Unie pro výzkum a inovace 2014–2020, a to zejména prostřednictvím svých výzkumných a inovačních činností v oblasti budoucích technologií a aplikací pro pozorování Země pomocí dálkového průzkumu Země, vzdušných a *in-situ* technologií a údajů pro reakci na velké společenské výzvy.
- (9) Při dosahování těchto cílů by se měl program Copernicus spoléhat na nezávislé kapacity Unie pro pozorování z vesmíru a poskytovat provozní služby v oblasti životního prostředí, civilní ochrany a bezpečnosti. Měl by rovněž využít dostupných *in-situ* údajů poskytovaných jednotlivými členskými státy. Poskytování provozních služeb závisí na správném fungování a bezpečnosti vesmírné složky programu Copernicus. Nejvýznamnější hrozbou pro vesmírnou složku programu Copernicus je rostoucí riziko střetu s ostatními družicemi a vesmírným odpadem. Proto by měl

¹⁰ Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1.

program Copernicus podporovat opatření zaměřená na omezení těchto rizik, a to zejména přispíváním k programu zavedenému rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady [XXX], kterým se zřizuje program na podporu pozorování a sledování vesmíru¹¹.

- (10) Maximální finanční částka potřebná pro činnosti v rámci programu Copernicus (2014–2020) činí 3 786 milionů EUR v cenách z roku 2011. Tato částka byla vyčleněna ve zvláštní rozpočtové kapitole v hlavě 2 okruhu 1A souhrnného rozpočtu Unie. Výdaje na zaměstnance a správní výdaje, které Komisi vzniknou při koordinaci tohoto programu, by měly být financovány z rozpočtu Unie.
- (11) S cílem zlepšit provádění programu Copernicus a jeho dlouhodobé plánování by Komise měla přijmout roční pracovní program v souladu s prioritami, cíli a strategiemi víceletého plánu.
- (12) Copernicus by měl vycházet z potřeb uživatelů, a tedy vyžadovat trvalé, účinné zapojení uživatelů, zejména pokud jde o definování a vyhodnocování požadavků kladených na služby.
- (13) Mezinárodní rozměr programu Copernicus je důležitý zejména při výměně údajů a informací, jakož i při přístupu k infrastruktuře pro pozorování. Takový systém výměny je nákladově efektivnější než režimy kupování dat a posiluje globální rozměr programu.
- (14) Dohoda o EHP a rámcové dohody s kandidátskými a potenciálními kandidátskými zeměmi stanoví možnost účasti těchto zemí v programech Unie. Účast dalších třetích zemí a mezinárodních organizací by měla být umožněna uzavřením příslušných mezinárodních dohod.
- (15) Členské státy, třetí země a mezinárodní organizace měly mít možnost na základě příslušných dohod do programů přispět.
- (16) Celkovou odpovědnost za program Copernicus by měla mít Komise. Ta by měla určit své priority a cíle a zajistit celkovou koordinaci a kontrolu programu.
- (17) S ohledem na partnerský charakter programu Copernicus a s cílem vyhnout se zdvojování technických odborných znalostí by měly být prováděním programu pověřeny subjekty s vhodnou technickou a odbornou způsobilostí.
- (18) Při provádění programu Copernicus se Komise případně může obrátit na příslušné agentury Unie, jako je Evropská agentura pro životní prostředí (EEA), Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (FRONTEX), Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA) a Satelitní středisko Evropské unie (EUSC), nebo na kterýkoli vhodný orgán, který je potenciálně způsobilý k pověření v souladu s článkem 58 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie¹².

¹¹ Úř. věst. L ..., ..., s.

¹² Úř. věst. L 298, 26.10.2012, s. 1.

- (19) Podle čl. 61 odst. 2 nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 by výběr subjektů (dále jen „provozovatelé“), které Komise může pověřit plněním úkolů, měl probíhat transparentním postupem podloženým objektivními důvody a nesmí vést ke střetu zájmů. S ohledem na zvláštní povahu dotčených úkolů byl k určení potenciálních provozovatelů, kteří by byli nejvhodnější k pověření nepřímým řízením programu Copernicus, vybrán postup *ad hoc* na základě výzvy k vyjádření zájmu.
- (20) Provozovatelé zapojení do programu Copernicus by měli být pod dohledem Komise, a přitom požívat nezbytné autonomie k provádění úkolů, které jim byly svěřeny. Měli by Komisi předložit roční pracovní program a výroční zprávu o provádění.
- (21) Je důležité, aby Komise ke splnění svých povinností podle článku 317 SFEU měla k dispozici nezbytné prostředky pro dohled nad činností subjektů, které plněním úkolů v rámci programu Copernicus pověří. Mezi ně patří nejen pravomoci, které jí již byly svěřeny nařízením (EU, Euratom) č. 966/2012, ale také možnost udělovat provozovateli instrukce a provádět inspekce. Zejména v naléhavých případech nebo v případech nepředvídatelných událostí a v každé situaci, kdy provozovatel není výkonu těchto úkolů schopen, by Komise měla mít možnost odvolat přenesení pravomoci a jednat namísto subjektu. Uplatňování této možnosti by mělo být úměrné cílům, kterých má být dosaženo, a pověřovací dohoda by proto měla být pozastavena po dobu nutnou k provedení potřebných kroků.
- (22) Aby bylo cílů programu Copernicus dosaženo na udržitelném základě, je nutné koordinovat činnosti partnerů, kteří jsou do něj zapojeni, a navrhnout, vytvořit a provozovat služební a pozorovací kapacitu, která bude splňovat nároky uživatelů. V této souvislosti by měl být Komisi při zajišťování koordinace příspěvků Unie, členských států a mezivládních agentur do programu Copernicus nápomocen výbor, který by měl maximálně využívat stávajících kapacit a zjišťovat nedostatky, jež je třeba na úrovni Unie řešit. Měl by Komisi rovněž pomáhat při sledování, zda je Copernicus prováděn soudržně.
- (23) Činnost provozovatelů, kterým Komise úkoly svěřila, by také měla být měřena na základě ukazatelů výkonu. To by poskytlo Evropskému parlamentu a Radě informaci o pokroku činností v rámci programu Copernicus a o provádění programu.
- (24) Údaje a informace získané v rámci programu Copernicus by měly být plně, volně a bezplatně zpřístupněny uživatelům s cílem podpořit jejich využívání a sdílení a posílit evropský trh v oblasti pozorování Země, zejména navazující odvětví, a tím umožnit růst a vytváření pracovních míst.
- (25) Pokud by přístup k údajům a informacím získaným v rámci programu Copernicus či třetí stranou nebo jejich používání mohlo ohrozit bezpečnost Unie a jejích členských států nebo jejich vnější vztahy, měla by Komise omezit přístup k nim nebo počet udělených licencí.
- (26) Otázka vlastnictví aktiv vesmírné složky v rámci programu Copernicus je důležitá a nelze ji posuzovat odděleně od práv a povinností, které toto vlastnictví vlastníkovi přináší. Aby měla Unie právo na používání, přepravu a likvidaci, měla by se stát vlastníkem. V případě družic Sentinel znamená vlastnictví zejména právo rozhodnout o politice v oblasti údajů a řídit její provádění, zvolit si model využívání

a provozovatele Sentinelů a uzavírat mezinárodní dohody se třetími zeměmi týkající se mimo jiné sdílení družicově získaných údajů.

- (27) Finanční zájmy Unie by měly být chráněny během celého výdajového cyklu pomocí přiměřených opatření, jež zahrnují prevenci, zjišťování a vyšetřování nesrovnalostí, vymáhání ztracených, neoprávněně vyplacených nebo nesprávně použitých prostředků a případně i správní a finanční postihy podle nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012.
- (28) V zájmu zvýšení hodnoty programu Copernicus pro uživatele by Komisi měli být nápomocni zástupci středových a konečných uživatelů, odborníci z členských států i z příslušných vnitrostátních agentur nebo nezávislí odborníci.
- (29) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení, pokud jde o přijímání ročního pracovního programu, víceletého plánu na období 2014–2020 a opatření na podporu sbližování členských států při používání údajů a informací získaných v rámci programu Copernicus a jejich přístupu k technologiím a vývoji v oblasti pozorování Země, by prováděcí pravomoci měly být svěřeny Komisi. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí¹³.
- (30) V zájmu informování členských států a dodržování nestrannosti při rozhodování by se měl používat poradní postup, pokud jde o přijímání opatření na podporu sbližování členských států při používání údajů a informací získaných v rámci programu Copernicus a jejich přístupu k technologiím a vývoji v oblasti pozorování Země. Přezkumný postup by se měl používat pro přijímání ročního pracovního programu a víceletého plánu na období 2014–2020, neboť tento předpis se týká programu se značným dopadem.
- (31) V zájmu zohlednění možných bezpečnostních rizik, pásem a dalších technických omezení by pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie měla být přenesena na Komisi, pokud jde o požadavky na údaje nezbytné pro provozní služby, o podmínky a postupy týkající se přístupu k údajům a informacím získaným v rámci programu Copernicus, registrace a jejich používání, o podmínky a postupy pro předávání a využívání družicových údajů předávaných přijímajícím stanicím, které nejsou součástí programu Copernicus, a pro archivaci údajů a informací získaných v rámci programu Copernicus, o zvláštní technická kritéria potřebná k tomu, aby se zabránilo narušení systému těchto údajů a informací a kritéria pro omezení šíření těchto údajů a informací v důsledku protichůdných práv nebo bezpečnostních zájmů, jakož i kritéria pro provedení posouzení bezpečnosti. Je zvláště důležité, aby Komise v rámci příprav vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni. Při přípravě a vypracování aktu v přenesené pravomoci by Komise měla zajistit, aby byly příslušné dokumenty předány současně, včas a vhodným způsobem Evropskému parlamentu a Radě.
- (32) Činnosti financované v rámci tohoto nařízení by měly být sledovány a hodnoceny, aby bylo možné je upravovat a rozvíjet.

¹³ Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

- (33) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž zřízení programu Copernicus, nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni členských států, neboť tento program bude také zahrnovat celoevropskou kapacitu a bude záviset na koordinovaném poskytování služeb v členských státech, které je třeba koordinovat na úrovni Unie, a lze ho z důvodu rozsahu činnosti lépe dosáhnout na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (34) Je proto nutné zrušit nařízení (EU) č. 911/2010, aby bylo možné stanovit vhodný rámec pro řízení a financování a zajistit plnou funkčnost programu Copernicus od roku 2014,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1
Předmět

Tímto nařízením se zřizuje program Evropské unie pro pozorování Země s názvem Copernicus a stanoví se pravidla jeho realizace.

Článek 2
Obecné cíle

1. Copernicus přispívá k těmto obecným cílům:
 - a) ochraně životního prostředí a podpoře činností v oblasti civilní ochrany a bezpečnosti;
 - b) podpoře strategie Evropa 2020 pro hospodářský růst, a to tím, že přispívá k cílům inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění; zejména přispívá k hospodářské stabilitě a růstu tím, že podporuje komerční využití.
2. Původní údaje a informace získané pozorováním z vesmíru, jakož i z dostupných údajů *in-situ* („údaje a informace získané v rámci programu Copernicus“) musí být přesné a spolehlivé, musí být poskytovány na dlouhodobém a udržitelném základě a musí co nejlépe vyhovovat požadavkům skupin uživatelů programu Copernicus. Přístup k těmto údajům musí být plný, volný a bez poplatků, s výhradou podmínek stanovených v tomto nařízení či na jeho základě.
3. Pro účely odstavce 2 se skupiny uživatelů programu Copernicus definují jako skupiny, které zahrnují evropské vnitrostátní, regionální nebo místní subjekty pověřené definováním, prováděním, prosazováním a monitorováním veřejných služeb nebo politiky v oblastech uvedených v čl. 4 odst. 1.
4. Dosahování cílů uvedených v odstavci 1 se měří těmito ukazateli výsledků:
 - a) údaji a informacemi zpřístupněnými v souladu s příslušnými požadavky na úrovni útvarů v oblasti životního prostředí, civilní ochrany a bezpečnosti;

- b) pronikáním evropských navazujících subjektů na trh a jejich konkurenceschopností.

Článek 3 Specifické cíle

1. Za účelem dosažení obecných cílů stanovených v článku 2 plní program Copernicus potřeby uživatelů a poskytuje provozní služby uvedené v čl. 4 odst. 1. Tento cíl se měří využíváním údajů a informací, a to sledováním vývoje počtu uživatelů, objemu využitých údajů a informací s přidanou hodnotou a rozšiřování distribuce ve všech členských státech.
2. Program Copernicus umožňuje trvalý a spolehlivý přístup k pozorováním z vesmíru z autonomní kapacity Unie pro pozorování Země a buduje na stávajících aktivech a schopnostech, které v případě potřeby doplňuje. Tento cíl se měří podle vytvořené vesmírné infrastruktury, konkrétně vypuštěných družic, a získaných údajů.

Článek 4 Rozsah služeb programu Copernicus

Mezi služby programu Copernicus, uvedené v čl. 3 odst. 1, patří:

1. Provozní služby:
 - a) služba monitorování atmosféry zajišťuje informace o kvalitě ovzduší v evropském měřítku a o chemickém složení atmosféry v celosvětovém měřítku. Obzvláště poskytuje informace systémům monitorování kvality ovzduší od místní po vnitrostátní úroveň a měla by přispívat k monitorování klimatických proměnných v oblasti chemických vlastností atmosféry;
 - b) služba monitorování mořského prostředí poskytuje informace o stavu a dynamice fyzických ekosystémů oceánů a moří pro oblast celosvětového oceánu i evropské regionální oblasti;
 - c) služba monitorování země poskytuje informace na podporu environmentálního monitorování biologické rozmanitosti, půdy, vody, lesů a přírodních zdrojů na celosvětové i místní úrovni, jakož i obecně na podporu provádění politik v oblasti životního prostředí, zemědělství, rozvoje, energetiky, územního plánování, infrastruktury a dopravy;
 - d) služba monitorování změny klimatu poskytuje informace ke zvýšení znalostí základny na podporu politik v oblasti přizpůsobení se změně klimatu a jejího zmírňování. Zejména přispívá k poskytování základních klimatických proměnných, klimatických analýz a předpovědí v časovém a prostorovém měřítku, které se týkají strategií přizpůsobení a zmírňování dopadů pro různé oblasti odvětvových a společenských přínosů v rámci Unie;
 - e) služba pro reakci na nouzové situace poskytuje informace pro reakci v případě různých druhů katastrof, včetně nebezpečí způsobených počasím, geofyzikálních nebezpečí, úmyslných či neúmyslných katastrof způsobených

člověkem a jiných humanitárních katastrof, jakož i pro prevenci, připravenost, reakci a obnovu činnosti;

- f) bezpečnostní služba poskytuje informace na podporu řešení problémů, jimž Evropa čelí v oblasti bezpečnosti, čímž zlepšuje prevenci krizí, připravenost a schopnost reakce, zejména při kontrole hranic a dohledu nad mořským prostředím, ale také na podporu vnější činnosti Unie, a to zjišťováním a monitorováním trans-regionálních bezpečnostních hrozeb, hodnocením rizik, podporou systémů včasného varování, mapováním a monitorováním hraničních oblastí;
2. Vývojové činnosti, které zahrnují zlepšování kvality a výkonnosti operačních služeb, včetně jejich vývoje a přizpůsobování, a odstraňování nebo zmírňování operačních rizik;
3. Podpůrné činnosti, které spočívají v opatřeních na podporu využívání provozních služeb uživateli a využívání navazujících aplikací, jakož i činnosti v oblasti komunikace a šíření.

Článek 5 Vesmírná složka

Vesmírná složka programu Copernicus zahrnuje pozorování z vesmíru za účelem dosažení cílů uvedených v článcích 2 a 3, přičemž slouží především provozním službám uvedeným v čl. 4 odst. 1. Do vesmírné složky programu Copernicus spadají tyto činnosti:

- a) Pozorování z vesmíru, včetně:
 - provozu vesmírné infrastruktury programu Copernicus, včetně stanovení úkolů pro družice, sledování a kontroly družic, přijímání a zpracování, archivace a šíření údajů a stálé kalibrace a validace,
 - poskytování údajů *in-situ* pro kalibraci a validaci pozorování z vesmíru,
 - poskytování, archivace a šíření údajů z vesmírných misí třetích stran doplňujících vesmírnou infrastrukturu programu Copernicus,
 - údržba vesmírné infrastruktury programu Copernicus.
- b) Činnosti v reakci na vyvíjející se potřeby uživatelů, včetně:
 - zjišťování nedostatků při pozorování a specifikace nových vesmírných misí na základě požadavků uživatelů,
 - vývoje zaměřeného na modernizaci a doplňování vesmírné složky programu Copernicus, včetně navrhování a zadávání zakázek na nové prvky vesmírné infrastruktury.
- c) Přispívání k ochraně družic proti riziku srážky.

Článek 6 Složka *in-situ*

Složka *in-situ* programu Copernicus zahrnuje tyto činnosti:

- a) koordinaci a harmonizaci sběru a poskytování údajů *in-situ*, poskytování údajů *in-situ* provozním službám, včetně údajů *in-situ* třetích stran na mezinárodní úrovni;
- b) technickou pomoc Komisi týkající se požadavků služeb na údaje *in-situ* získané pozorováním;
- c) spolupráci s provozovateli *in-situ* na podporu soudržnosti vývojových činností týkajících se infrastruktury a sítí pro pozorování *in-situ*.

Článek 7 Financování

1. Finanční prostředky přidělené na program Copernicus v období 2014–2020 dosahují maximální výše 3 786 milionů EUR v cenách z roku 2011.
2. Rozpočtové prostředky schvaluje každoročně rozpočtový orgán v mezích víceletého finančního rámce. Rozpočtové závazky na činnosti trvající déle než jeden rozpočtový rok mohou být rozděleny na roční splátky v průběhu několika let.
3. Z přidělu finančních prostředků na program Copernicus lze rovněž hradit výdaje související s činnostmi v rámci přípravy, monitorování, kontroly, auditu a hodnocení, které jsou přímo potřebné pro řízení programu a dosažení jeho cílů, zejména výdaje na studie, schůze, informační a komunikační činnosti, jakož i výdaje na sítě informačních technologií zaměřené na výměnu údajů a zpracování informací. Zdroje přidělené na komunikační činnosti podle tohoto nařízení lze rovněž úměrně využít jako příspěvek na institucionální komunikaci o politických prioritách Unie.
4. Na úkoly svěřené jiným subjektům se použije postup podle článků 164 a 165 nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012.

Článek 8 Pracovní program Komise

Komise přijme pro každý rok provádění programu Copernicus pracovní program podle článku 84 nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012. Uvedený prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 21 odst. 3 tohoto nařízení.

Článek 9 Spolupráce s členskými státy

1. Komise spolupracuje s členskými státy s cílem zlepšit vzájemnou výměnu údajů a informací a zvýšit objem údajů a informací, které má program Copernicus k dispozici.

2. Komise může přijmout opatření na podporu sblížení praxe členských států při používání údajů a informací získaných v rámci programu Copernicus a jejich přístupu k technologii a rozvoji v oblasti pozorování Země. Taková opatření nesmí narušit volnou hospodářskou soutěž. Uvedené prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 21 odst. 2.

Článek 10 Mezinárodní spolupráce

1. Unie, zastoupená Komisí, může uzavírat dohody s těmito třetími zeměmi:
 - a) zeměmi Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které jsou smluvními stranami Dohody o EHP v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o EHP;
 - b) kandidátskými zeměmi, jakož i potenciálními kandidátskými zeměmi v souladu s příslušnými rámcovými dohodami nebo protokolem k dohodě o přidružení, který stanoví obecné zásady a podmínky pro účast těchto zemí v programech Unie;
 - c) Švýcarskem, ostatními třetími zeměmi neuvedenými v písm. a) a b) a mezinárodními organizacemi v souladu s dohodami uzavřenými Uníí s těmito třetími zeměmi nebo mezinárodními organizacemi podle článku 218 Smlouvy o fungování Evropské unie, které stanoví podmínky a podrobná pravidla jejich účasti.
2. Třetí země nebo mezinárodní organizace mohou na program poskytovat finanční podporu nebo příspěvky ve formě věcného plnění. Finanční podpora musí být považována za vnější účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 2 nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012. Finanční podpora a příspěvky ve formě věcného plnění jsou přípustné podle podmínek smlouvy uzavřené s příslušnou třetí zemí nebo mezinárodní organizací.

Článek 11 Úloha Komise

1. Komise má za program celkovou odpovědnost. Stanovuje priority a cíle programu a dohlíží na jejich plnění, zejména pokud jde o náklady, harmonogram a výkonnost.
2. Komise jménem Unie a v oblasti její působnosti řídí vztahy se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi a zajišťuje koordinaci programu Copernicus s činnostmi na vnitrostátní úrovni, na úrovni Unie a na mezinárodní úrovni.
3. Komise koordinuje příspěvky členských států se zaměřením na operativní poskytování služeb a dlouhodobou dostupnost údajů z infrastruktur pro pozorování potřebných k provozování služeb.
4. Komise zajišťuje doplňkovost a soudržnost programu Copernicus s dalšími příslušnými unijními politikami, nástroji, programy a činnostmi.

5. Komise udržuje transparentní a pravidelné zapojení a konzultace uživatelů, které umožní zjistit jejich požadavky na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni.
6. Komise přijímá akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 22 týkající se stanovení požadavků na údaje nezbytné pro provozní služby, a dává tak prostor k jejich vývoji.
7. Komise uvolňuje finanční zdroje pro financování programu Copernicus.

Článek 12 Provozovatelé

1. Komise může částečně nebo plně pověřit prováděním úkolů uvedených v článku 4 příslušné instituce Unie, je-li to řádně odůvodněno zvláštní povahou činnosti a odbornou úrovní těchto institucí. Mezi těmito subjekty jsou:
 - a) Evropská agentura pro životní prostředí (EEA);
 - b) Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (FRONTEX);
 - c) Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA);
 - d) Satelitní středisko Evropské unie (EUSC).
2. Při výběru instituce Unie se řádně zohlední nákladová efektivnost svěřeni těchto úkolů dané instituci a dopad na její strukturu řízení a na její finanční a lidské zdroje.
3. Úkoly plnění rozpočtu svěřené výjimečně příslušným institucím Unie podle tohoto článku jsou pro informační účely zahrnuty do pracovního programu této instituce.
4. Komise může částečně nebo plně pověřit Evropskou kosmickou agenturu (ESA) úkoly vývoje vesmírné složky popsané v čl. 5 písm. b).
5. Komise může částečně nebo plně pověřit agenturu ESA a Evropskou organizaci pro využívání meteorologických družic (EUMETSAT) provozními úkoly vesmírné složky popsanými v čl. 5 písm. a).
6. Komise může částečně nebo plně pověřit provozovatele služeb popsaných v článku 4 činnostmi složky *in-situ* popsanými v článku 6.

Článek 13 Výběr provozovatelů

1. S výjimkou provozovatelů uvedených v článku 12 Komise vybírá subjekty, které pověří úkoly, jež se mají provádět, v souladu s postupem uvedeným v odstavcích 2, 3 a 4 tohoto článku.
2. Komise zveřejní výzvu k vyjádření zájmu pro potenciální provozovatele. Tato výzva obsahuje kritéria pro vyloučení a pro výběr v souladu s postupem uvedeným níže.

3. Se subjekty, jež splňují kritéria pro výběr, zahájí Komise transparentním a objektivním způsobem, který nevyvolává střet zájmů, otevřený dialog. Po skončení dialogu Komise podepíše pověřovací dohody s příslušným subjektem či subjekty, které prokázaly praxi a provozní a finanční kapacitu.
4. Komise může přímo jednat se subjekty uvedenými v článku 12 před podpisem pověřovacích dohod nebo v řádně odůvodněných a doložených výjimečných případech, zejména pokud:
 - a) nebyly na základě výzvy k vyjádření zájmu ze strany potenciálních provozovatelů předloženy žádné vhodné návrhy;
 - b) úkoly, jež mají být plněny, mají zvláštní povahu, která vyžaduje konkrétního provozovatele z důvodu jeho technické způsobilosti, vysokého stupně odbornosti nebo správní pravomoci;
 - c) z důvodů krajní naléhavosti způsobené nepředvídatelnými událostmi, které nejsou přičitatelné Unii, by postup v souladu s odstavci 2 a 3 nepřiměřeně ohrozil plnění potřebných úkolů.

Článek 14 Dohled nad provozovateli

1. Dodatečné úkoly, které nejsou obsahem pověřovací dohody, provádějí provozovatelé pouze po schválení Komisí. Provozovatel nemůže za dodatečné nebo doplňkové úkoly požadovat náhradu nebo finanční vyrovnání, kromě úhrady nákladů.
2. Komise zajistí, aby provozovatelé umožňovali úplné předložení svých účtů a všech relevantních dokumentů a informací. Komise může provést jakékoliv kontroly, včetně kontrol na místě, potřebné pro ověření souladu s tímto nařízením a příslušnými pověřovacími dohodami.
3. Kdykoli si to naléhavá situace nebo nepředvídatelné události vyžadují, nebo na odůvodněnou žádost, kterou předloží provozovatel, může Komise jednat namísto provozovatele a pozastavit pověřovací dohodu na dobu a kroky nezbytné k výkonu potřebných činností.
4. Provozovatelé mohou Komisi podávat stížnosti na zadání zakázek a udělení grantů při plnění pověřovací dohody nebo pracovního programu. Nicméně tyto stížnosti se mohou týkat pouze úmyslného pochybení, hrubé nedbalosti nebo podvodu a mohou být předloženy pouze poté, co provozovatel vyčerpal všechny možnosti odvolání.

Článek 15 Politika v oblasti údajů a informací získaných v rámci programu Copernicus

1. Údaje a informace získané v rámci programu Copernicus budou plně, volně a bezplatně zpřístupněny, s výhradou těchto omezení:
 - a) licenční podmínky týkající se údajů a informací třetích stran;

- b) formáty pro šíření, vlastnosti a prostředky distribuce;
- c) bezpečnostní zájmy a vnější vztahy Unie nebo jejích členských států;
- d) riziko poruchy systému, který produkuje údaje a informace v rámci programu Copernicus, z bezpečnostních nebo technických důvodů.

Článek 16

Omezení a podmínky přístupu a používání

1. Komise může přijmout akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 22, pokud jde o:
 - a) podmínky a postupy, pokud jde o přístup k údajům a informacím získaným v rámci programu Copernicus, registraci a jejich používání, včetně formátu, vlastností a prostředků šíření;
 - b) podmínky a postupy pro předávání a využívání družicových údajů předávaných přijímacím stanicím, které nejsou součástí programu Copernicus;
 - c) podmínky a postupy pro archivaci údajů a informací získaných v rámci programu Copernicus;
 - d) konkrétní technická kritéria nezbytná k tomu, aby se zabránilo narušení systému údajů a informací získaných v rámci programu Copernicus, včetně přednostního přístupu;
 - e) kritéria pro omezení šíření těchto údajů a informací v důsledku protichůdných práv nebo bezpečnostních zájmů;
 - f) kritéria pro provedení posouzení bezpečnosti.
2. Komise stanoví příslušné licence na údaje a informace získané v rámci programu Copernicus a údaje a informace třetích stran a stahování družicových údajů přijímacími stanicemi, jež nejsou součástí programu Copernicus, v souladu s tímto nařízením a akty v přenesené pravomoci uvedenými v odstavci 1.

Článek 17

Ochrana bezpečnostních zájmů

1. Komise provede předběžné posouzení bezpečnosti údajů a informací získaných v rámci programu Copernicus, aby určila ty údaje a informace, které jsou zásadní z hlediska ochrany zájmů Unie nebo vnitrostátní bezpečnosti.
2. Členské státy a třetí země, které se účastní programu Copernicus podle článku 10, mohou požádat Komisi o provedení nového posouzení bezpečnosti, jestliže vývoj v oblasti bezpečnosti toto nové posouzení vyžaduje.
3. Nelze-li provést posouzení bezpečnosti ohledně shromažďování a produkce údajů a informací získaných v rámci programu Copernicus, může Komise provádět posouzení bezpečnosti na místě.

4. Komise vydává pokyny o omezení šíření údajů a informací získaných v rámci programu Copernicus v jednotlivých případech, a to na základě kritérií přijatých podle čl. 16 odst. 1 písm. f). V naléhavých případech se pokyny Komise přijímají v dostatečně krátkém časovém horizontu, aby byly účinné. Komise přijímá s ohledem na cíle programu Copernicus a na politiku v oblasti údajů a informací získaných v rámci programu co nejméně narušující opatření. Její pokyny musí být přiměřené, a to i pokud jde o dobu trvání a územní působnost, a vyvážené z hlediska ochrany dotčených bezpečnostních zájmů na jedné straně a dostupnosti údajů a informací z jiných zdrojů na straně druhé.

Článek 18 Ochrana finančních zájmů Unie

1. Komise přijme vhodná opatření k zajištění toho, aby byly při provádění akcí financovaných v rámci tohoto programu finanční zájmy Unie chráněny preventivními opatřeními proti podvodům, korupci a jinému protiprávnímu jednání, účinnými kontrolami, a jsou-li zjištěny nesrovnalosti, zpětným vymáháním neoprávněně vyplacených částek a případně účinnými, přiměřenými a odrazujícími správními a finančními sankcemi.
2. Komise nebo její zástupci a Účetní dvůr mají pravomoc provádět na základě kontroly dokumentů i inspekce na místě audit u všech příjemců grantů, zhotovitelů, dodavatelů nebo poskytovatelů a subdodavatelů, kteří v rámci programu obdrželi finanční prostředky Unie.
3. Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) může provádět šetření, včetně kontrol a inspekci na místě, a to v souladu s předpisy a postupy stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a v nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem s cílem stanovit, zda v souvislosti s grantovou dohodou či rozhodnutím o udělení grantu nebo smlouvou uzavřenou v rámci tohoto programu došlo k podvodu, korupci nebo jiné nedovolené činnosti poškozující finanční zájmy Unie.
4. Aniž jsou dotčeny odstavce 1, 2 a 3, musí dohody o spolupráci se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi, smlouvy, grantové dohody a rozhodnutí o udělení grantu uzavřené v rámci provádění tohoto programu obsahovat ustanovení, která výslovně zmocňují Komisi, Účetní dvůr a úřad OLAF k provádění těchto auditů a šetření v souladu s jejich příslušnými pravomocemi.

Článek 19 Vlastnictví

1. Vlastníkem veškerého hmotného i nehmotného majetku vytvořeného nebo vyvinutého v rámci programu Copernicus je Unie nebo speciálně určený subjekt či fond, s výhradou veškerých případných dohod uzavřených se třetími stranami týkajících se stávajících vlastnických práv.

2. Podmínky týkající se převodu vlastnictví na Unii jsou upraveny v dohodách uvedených v odstavci 1.
3. Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 22, kterými stanoví podmínky pro jakýkoli pozdější převod vlastnictví z Unie. Akt v přenesené pravomoci určí následující subjekt nebo fond na základě transparentních a objektivních důvodů, které nesmí vést ke střetu zájmů.

Článek 20 Pomoc Komisi

1. Komisi mohou být nápomocni zástupci konečných uživatelů, nezávislí odborníci, a to zejména v bezpečnostních otázkách, a zástupci příslušných vnitrostátních agentur, zejména vnitrostátních kosmických agentur, kteří jí poskytují nezbytné technické a vědecké znalosti a zpětnou vazbu od uživatelů.

Článek 21 Postup projednávání ve výborech

1. Komisi je nápomocen výbor (dále jen „Výbor pro Copernicus“). Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.
3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 22 Výkon přenesení pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedené v čl. 16 odst. 1 a v čl. 19 odst. 3 je svěřena Komisi na dobu neurčitou počínaje dnem 1. ledna 2014.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Zrušení nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění tohoto rozhodnutí v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 16 odst. 1 a článku 19 odst. 3 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 23
Hodnocení

1. Komise nejpozději do 30. června 2018 vypracuje hodnotící zprávu o dosažení cílů všech úkolů financovaných z programu Copernicus, pokud jde o jejich výsledky a dopady, jejich evropskou přidanou hodnotu a účinnost využívání zdrojů. V hodnocení se zaměří především na trvalý význam všech cílů, jakož i na to, jak opatření přispívají k dosažení cílů uvedených v člancích 2 a 3.
2. Komise provádí hodnocení uvedené v odstavci 1 v úzké spolupráci s provozovateli a skupinami uživatelů programu Copernicus a posuzuje účinnost a efektivitu programu Copernicus a jeho přínos k dosažení cílů uvedených v člancích 2 a 3. Komise sdělí výsledky těchto hodnocení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.
3. Komise může hodnotit způsoby uskutečňování projektů, jakož i dopad jejich uskutečnění, s cílem posoudit, zda bylo dosaženo stanovených cílů, včetně cílů týkajících se ochrany životního prostředí, a může k tomu využít, kdykoli je to potřeba, pomoci nezávislých subjektů.
4. Komise může požádat členský stát, aby předložil konkrétní hodnocení činností a souvisejících projektů financovaných podle tohoto nařízení, nebo jí, pokud je to vhodné, při hodnocení těchto projektů poskytl informace a potřebnou pomoc.

Článek 24
Zrušení

Nařízení (EU) č. 911/2010 se zrušuje.

Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení.

Článek 25
Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2014.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU

- 1.1. Název návrhu
- 1.2. Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB
- 1.3. Povaha návrhu
- 1.4. Cíle
- 1.5. Odůvodnění návrhu
- 1.6. Doba trvání akce a finanční dopad
- 1.7. Předpokládaný způsob řízení

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

- 2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv
- 2.2. Systém řízení a kontroly
- 2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU

- 3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky
- 3.2. Odhadovaný dopad na výdaje
 - 3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje
 - 3.2.2. Odhadovaný dopad na operační prostředky
 - 3.2.3. Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy
 - 3.2.4. Soulad se stávajícím víceletým finančním rámcem
 - 3.2.5. Finanční příspěvky třetích stran
- 3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ PRO NÁVRHY

1. RÁMEC NÁVRHU

1.1. Název návrhu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Evropského programu pozorování Země (Copernicus)
--

1.2. Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB¹⁴

Hlava 02: Podnik

Kapitola 02 06: Copernicus

1.3. Povaha návrhu

- Návrh se týká **nové akce**
- Návrh se týká **nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci**¹⁵
- Návrh se týká **prodloužení stávající akce**
- Návrh se týká **akce přeměřované na jinou akci**

1.4. Cíle

Copernicus je nový název Evropského programu pozorování Země, GMES (Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti). Zahrnuje všechny činnosti pro zajištění nepřetržitého poskytování přesných a spolehlivých údajů a informací o otázkách životního prostředí a bezpečnosti uživatelům v EU a jejich členských státech odpovědným za tvorbu politik, jejich provádění a monitorování. Cílem programu Copernicus je umožnit Evropě trvalý, nezávislý a spolehlivý přístup k údajům a informacím získaným pozorováním.

Program Copernicus náleží do rámce strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Jako příspěvek k růstu a hospodářské stabilitě, jichž má být dosaženo zvýšením přidané hodnoty komerčního využití, je program součástí stěžejní iniciativy pro průmyslovou politiku na základě strategie Evropa 2020¹⁶.

Copernicus přispívá k těmto obecným cílům:

- a) ochraně životního prostředí a podpoře činností v oblasti civilní ochrany a bezpečnosti;
- b) podpoře strategie Evropa 2020 pro hospodářský růst, a to tím, že přispívá k cílům inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění; zejména přispívá k hospodářské stabilitě a růstu tím, že podporuje komerční využití.

¹⁴ ABM: řízení podle činností (Activity-Based Management) – ABB: sestavování rozpočtu podle činností (Activity-Based Budgeting).

¹⁵ Uvedené v čl. 49 odst. 6 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

¹⁶ COM(2013) 108 final ze dne 28. února 2013.

Skupiny uživatelů programu Copernicus se definují jako skupiny, které zahrnují evropské vnitrostátní, regionální nebo místní subjekty pověřené definováním, prováděním, prosazováním a monitorováním veřejných služeb nebo politiky v oblastech uvedených v čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení. Program bude mít největší dopad na tyto skupiny:

- orgány veřejné správy na evropské, vnitrostátní, regionální a místní úrovni (jako uživatelé a přispěvatelé), a to i ve třetích zemích (např. zúčastněné země a země, které využívají např. iniciativy GMES a Afrika),
- navazující průmyslová odvětví, zejména malé a střední podniky, a
- konečné uživatele (regionální a místní orgány, veřejné instituce, včetně vysokých škol, výzkumná střediska i jednotlivé občany využívající veřejné služby podporované programem Copernicus), zákazníky v navazujících odvětvích.

1.4.1. Víceleté strategické cíle Komise sledované návrhem

Copernicus má přispět k plnění cílů strategie Evropa 2020, a to následovně:

- „zelenější ekonomika účinněji využívající zdroje“, tj. zejména ochrana a řízení přírodních zdrojů a ekosystémů a biologické rozmanitosti, dosahování úspor díky vyšší efektivitě v důsledku lepšího prosazování politik EU v oblastech, jako je doprava, např. sledování ledu, které umožní zlepšení lodních tras; zemědělství, a to např. podporou inteligentního zemědělství, při němž se snižují potřeby nově vstupujících subjektů; energetika, a to měřením slunečního záření nezbytného pro získávání fotovoltaické energie,
- „konkurenceschopnější ekonomika“; jako stěžejní iniciativa v oblasti průmyslu a vesmíru má Copernicus za cíl posílit konkurenceschopnost průmyslu EU a špičkovou technologickou úroveň ve vesmírném odvětví i mimo něj; jeho konkrétním cílem je vytvoření podnikatelských příležitostí pro malé a střední podniky, a to podporou inovací v navazujícím odvětví a rozvoje nových služeb založených na informacích z programu Copernicus,
- „ekonomika založená na znalostech“; Copernicus má přispět k lepšímu porozumění globálním problémům a podpořit rozvoj výzkumu a vědy tím, že bude poskytovat kritické údaje,
- „ekonomika založená na inovacích“; díky programu Copernicus vzniknou vysoce inovativní navazující služby. Jeho cílem je navázání partnerství mezi výzkumnou a podnikatelskou sférou a může se stát měřítkem pro uplatnění výsledků výzkumu a vývoje v podnikání,
- „ekonomika s vysokou zaměstnaností“; Copernicus zvyšuje možnosti pro vytvoření nových pracovních míst podporou zvýšené poptávky po vysoce kvalifikovaných pracovnících,
- „ekonomická, sociální a územní soudržnost“, tj. potřeba nové pozemní infrastruktury zejména v zemích EU-12; vytvářením nového obchodního potenciálu pro malé a střední podniky ve všech členských státech EU dá Copernicus impuls zemím zaostávajícím v rozvoji pozemní infrastruktury nebo tísnových služeb, a tím přispěje

k cíli větší soudržnosti mezi členskými státy. Služby programu Copernicus jsou ze své podstaty celoevropské a odpovídají evropským požadavkům.

1.4.2. *Specifické cíle a příslušné aktivity ABM/ABB*

Program Copernicus má tyto specifické cíle:

Specifický cíl č. 1.: Služby programu Copernicus

Služba monitorování Země v rámci programu Copernicus se bude skládat ze Služby periodického mapování krajinného pokryvu na evropské, regionální a místní úrovni a z dynamického monitorování Země.

Služba monitorování mořského prostředí v rámci programu Copernicus bude poskytovat informace o stavu fyzických ekosystémů oceánů a moří pro oblast celosvětového oceánu i evropské regionální oblasti. Oblasti využití námořních služeb programu Copernicus zahrnují námořní bezpečnost, mořské prostředí a přímořské oblasti, mořské zdroje a sezónní meteorologické předpovědi a monitorování změny klimatu.

Služba monitorování atmosféry v rámci programu Copernicus zajistí monitorování kvality ovzduší v evropském měřítku a chemického složení atmosféry v celosvětovém měřítku. Obzvláště bude poskytovat informace systémům monitorování kvality ovzduší od místní po vnitrostátní úroveň a měla by přispívat k monitorování klimatických proměnných v oblasti chemických vlastností atmosféry.

Služba monitorování změny klimatu v rámci programu Copernicus umožní přizpůsobovat se důsledkům této změny a zmírňovat je. Zejména by měla sloužit k poskytování základních klimatických proměnných, klimatických analýz a předpovědí v měřítku, které je z hlediska přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování významné, a k poskytování příslušných služeb.

Služba reakce na nouzové situace v rámci programu Copernicus bude nabízet kombinaci map a různých úrovní předem zpracovaných údajů vypracovávaných na podporu subjektů pro reakci na nouzové situace na mezinárodní, evropské, vnitrostátní a regionální úrovni v případě katastrof, jako jsou bouře, požáry, povodně, zemětřesení, sopečné výbuchy, úmyslné nebo člověkem způsobené katastrofy nebo jiné humanitární katastrofy. Služba by mohla působit v celém cyklu krizového řízení: prevenci, připravenosti, reakci a obnově.

Bezpečnostní služba programu Copernicus bude poskytovat informace pro řešení problémů, jimž Evropa čelí v oblasti bezpečnosti, zejména při kontrole hranic, v rámci dohledu nad mořským prostředím a při podpoře vnější činnosti EU.

Složka *in-situ* programu Copernicus zajistí pozorování prostřednictvím instalací ve vzduchu, v moři a pozemních instalací pro oblasti služeb. K provozování služeb je nezbytný přístup k referenčním údajům. Ten sice spadá do odpovědnosti členských států, ale program může přispět k přeshraniční harmonizaci údajů *in-situ* v rámci EU a k dalšímu shromažďování údajů *in-situ* mimo EU. Činnostmi budou pověřeny subjekty odpovědné za služby.

Součástí jsou i horizontální činnosti na podporu celkového řízení prostředků přidělených na základě tohoto nařízení a pro dohled nad prováděním všech činností v rámci programu, zejména pokud jde o náklady, harmonogram a výkonnost, stanovení vhodných nástrojů a strukturálních opatření nezbytných ke zjištění, řízení, zmírnění a sledování rizik spojených s programem; vztahy se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi; informování

členských států; koordinaci s činnostmi na vnitrostátní úrovni, na úrovni Unie a mezinárodní úrovni, zejména v případě GEOSS; koordinaci dobrovolných příspěvků členských států; zajištění doplňkovosti a soudržnosti programu s dalšími příslušnými unijními politikami, nástroji a opatřeními; zjišťování potřeb uživatelů a sledování jejich provádění.

Specifický cíl č. 2.: Pozorování z vesmíru

Vesmírná složka programu Copernicus zajistí jeho službám trvalé pozorování z vesmíru.

To zahrnuje činnosti specializované vesmírné infrastruktury (tj. družic Sentinel); přístup k misím třetích stran; šíření informací; technickou pomoc Komisi při shromažďování požadavků na údaje, zjišťování nedostatků při pozorování, přispívání ke stanovení nových vesmírných misí.

Vývojové činnosti zahrnují navrhování a zadávání veřejných zakázek na nové prvky vesmírné infrastruktury; poskytování technické podpory Komisi při stanovování nových vesmírných misí s podporou provozovatelů vesmírné infrastruktury na základě požadavků kladených na služby; koordinaci rozvoje vesmírných činností, včetně vývoje zaměřeného na modernizaci a doplnění vesmírné složky programu Copernicus.

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

Předpokládá se rozvoj služeb pro zajištění dlouhodobé udržitelnosti systému a pro splnění nových potřeb uživatelů, které dosud nebyly vyjádřeny. Výhodou je to, že Copernicus dokáže trvale a konzistentně reagovat na potřeby uživatelů, což rozšíří uživatelskou základnu a napomůže rozvoji navazujícího trhu.

Ekonomický dopad: vývoj nových výrobků a nových služeb bude podněcovat produktové a procesní inovace, a bude proto mít na evropský průmysl dlouhodobý dopad. Plná kontinuita služeb programu Copernicus by výrazně napomohla posilování konkurenceschopnosti průmyslu a vzniku komerčně životaschopných podniků.

Dopad na životní prostředí: Dostupnost dlouhodobých služeb programu Copernicus podporuje cíl, aby se Evropa stala hlavním hráčem v oblasti změny klimatu. Zajistí rovněž skutečné partnerství se systémem GEOSS.

Sociální dopad: dojde k vytvoření nových pracovních míst, a to nejen v odvětví výroby družic a v oblasti výzkumu a vývoje, ale také v podnicích, které se zabývají vývojem nových technologií pro pozorování Země, a v souvisejících odvětvích a službách. Ještě důležitější je, že udržitelný závazek usnadní rozvoj navazujících služeb, kde by byl dopad v oblasti zaměstnanosti značný.

1.4.4. Ukazatele výsledků a dopadů

Dosažení těchto cílů se bude měřit těmito ukazateli:

- a) údaji a přidanou hodnotou informací zpřístupněných v souladu s příslušnými požadavky na úrovni útvarů;
- b) využitím údajů a informací, a to sledováním vývoje počtu uživatelů, objemu využitých údajů a informací s přidanou hodnotou a rozšiřování distribuce ve všech členských státech;

- c) pronikáním evropských navazujících subjektů na trh a jejich konkurenceschopností.

Budou zavedeny zvláštní nástroje pro pravidelné měření těchto parametrů, zejména zahrnutím konkrétních požadavků do pověřovacích dohod a/nebo smluv, které budou uzavřeny s provozovateli. V několika důležitých okamžicích programu budou vypracovány studie *ad hoc*, které určí míru spokojenosti (potenciálních) uživatelů, jakož i pronikání na trh a účinek programu Copernicus v konkurenceschopnosti navazujícího odvětví.

Kromě toho se předpokládá, že velká část provádění programu bude svěřena třetím stranám. Pověřovací dohody budou obsahovat cíle a ukazatele, které umožňují sledování činností provozovatelů. Tyto ukazatele budou sloužit rovněž k celkovému sledování programu. Patří mezi ně:

- zřízení 6 služeb na operativní úrovni, přičemž všech šest služeb bude v provozu do roku 2017,
- dodávání rozpočtovaných a plánovaných provozních informací stanovených v pověřovacích dohodách a/nebo smlouvách s provozovateli,
- počet uživatelů služeb a jejich míra spokojenosti,
- rozvoj navazujícího odvětví využívajícího údajů a informací získaných v rámci programu Copernicus,
- vypuštění a využívání plánovaných vesmírných družic nebo nástrojů, včetně včasného dodávání údajů o pozorování v náležité podobě určeným uživatelům, a to podle plánu, na němž se strany shodnou v dlouhodobém scénáři pro vesmírnou složku,
- definování, vývoj v rámci rozpočtu a plánování nových družic a příslušných pozemních součástí, vymezených v dlouhodobém scénáři a v pověřovací dohodě, které budou sjednány s agenturou ESA.

1.5. Odůvodnění návrhu

1.5.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu*

Nedostatečně spolehlivé informace o stavu Země pro uživatelskou veřejnost

Za posledních třicet let vyvinuly EU, Evropská kosmická agentura (ESA) a jejich členské státy značné úsilí při výzkumu a vývoji v oblasti pozorování Země s cílem vyvinout infrastrukturu a předprovozní služby pozorování Země. Avšak mnohé stávající evropské služby pozorování Země jsou nedostatečné v důsledku mezer v infrastruktuře a nedostatečných záruk jejich dlouhodobé dostupnosti. Údaje poskytované prostřednictvím stávajících služeb nepokrývají všechny parametry, které potřebují tvůrci politik¹⁷, nebo nejsou poskytovány nepřetržitě a trvale, a to zejména proto, že existence služby nebo příslušné pozorovací infrastruktury je z důvodu rozpočtových a/nebo technických překážek omezená. Nevyřešení tohoto problému bude mít značné krátkodobé i dlouhodobé důsledky. Například

¹⁷ V současné době nemají tvůrci evropských politik k dispozici zejména informace shromažďované na evropské nebo celosvětové úrovni s dostatečnou kvalitou.

v krátkodobém horizontu nebudou k dispozici mapy pro civilní ochranu v případě přírodních katastrof a v dlouhodobém horizontu nebudou tvůrcům politik k dispozici zásadní údaje o změně klimatu.

Navazující investice v ohrožení

V rámci programu Copernicus byl v období 2011–2013 na finančních prostředcích nařízení o počátečních provozních činnostech založen soubor operativních činností. Stávající program pro počáteční provozní činnosti byl prvním krokem k vytvoření systému pozorování Země. Tento program je však časově omezený (tj. 2011–2013).

Riziko jeho přerušení vyvolává významné obavy nejen u koncových uživatelů, jako jsou orgány veřejné správy, ale také u navazujících poskytovatelů služeb, neboť není pravděpodobné, že by výrazně investovali na nevyspělých, riskantních trzích a vystavovali se dalším potížím se získáváním kapitálu.

Inovační potenciál v ohrožení

Přerušení by rovněž znamenalo, že by investice do vývoje a výzkumu nepřinesly inovace. Potenciál programu Copernicus k uvolnění inovačních kapacit, které spočívají především v inovacích spojených se službami, by tak zůstal nevyužit. To by bylo politováníhodné zejména s ohledem na skutečnost, že, jak ukazují různé studie, inovační politika EU by se měla více zaměřit na odvětví služeb¹⁸.

Dopad na zaměstnanost

A konečně, systémy družicových aplikací jsou hlavním zdrojem příjmu pro evropský vesmírný průmysl (3,1 miliardy EUR) a jsou hlavní oblastí vývozu (1,13 miliardy EUR)¹⁹. Jeden ze dvou nejdůležitějších segmentů z hlediska příjmů je pozorování Země (např. Sentinel v rámci programu Copernicus). V současnosti ze systémů pozorování Země pochází přibližně 30 % celkových příjmů evropského vesmírného průmyslu. Vedle tohoto přímého dopadu na odvětví prodeje má Copernicus značný dopad na konkurenceschopnost a ziskovost evropského vesmírného výrobního odvětví. Vývoz a obchod značně závisí na relativní konkurenceschopnosti tohoto odvětví. Z těchto důvodů by dopad programu Copernicus na zaměstnanost v tomto odvětví byl významný vzhledem k odhadovaným 35 000 pracovních míst během období 2015–2030.

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení EU

Právním základem pro Evropský program pozorování Země (Copernicus) je článek 189 Smlouvy o fungování Evropské unie, který umožňuje EU vyvinout vlastní kosmický program. Článek 2 nařízení 911/2010 o Evropském programu monitorování Země (GMES) a jeho počátečních provozních činnostech již uvádí činnosti, které program zahrnuje. Spuštění programu Copernicus je navíc strategickým cílem strategie Evropa 2020.

Vzhledem ke vznikajícím nákladům není možné, aby se jednotlivé členské státy optimálně vyrovnaly s financováním provozu a obnovy vesmírné infrastruktury vyvíjené s využitím

¹⁸ Viz např. *Next generation innovation policy, the future of EU innovation policy to support market growth* (Politika nové generace inovací, budoucnost inovační politiky EU na podporu růstu trhu), CEPS a Ernst & Young, 2011.

¹⁹ The European Space Industry in 2010 (Evropský vesmírný průmysl v roce 2010), ASD-Eurospace, 15. vydání, červen 2011.

unijních a mezivládních finančních prostředků. V oblasti pozorování z vesmíru pro provozní meteorologii spojily evropské státy své zdroje k vývoji a využívání meteorologických družic v rámci Evropské organizace pro využívání meteorologických družic (EUMETSAT). Evropské státy také za pomoci buď agentury ESA, nebo vnitrostátních vesmírných agentur vyvinuly předváděcí environmentální družice. Nemohly však najít způsob, jak spolupracovat, pokud jde o financování udržitelných operačních programů v oblasti monitorování životního prostředí podobných jako v meteorologii. Potřeba, aby tato pozorování pokračovala, se postupně stává naléhavou, s ohledem na rostoucí politický tlak na veřejné orgány, aby přijímaly kvalifikovaná rozhodnutí v oblasti životního prostředí, bezpečnosti a změny klimatu, a na nutnost respektovat mezinárodní dohody.

U služeb s celoevropskou nebo celosvětovou působností nemohou členské státy uspokojivě dosáhnout cílů navrhovaného opatření, jelikož informace z jednotlivých členských států je nutno sdružovat na evropské úrovni. Poskytování ostatních služeb (např. nouzových map nebo tematických map monitorování Země s omezenějším zeměpisným rozsahem) lze lépe dosáhnout na úrovni EU ze dvou důvodů. Zaprvé, provázanější a centralizovanější správa vstupních údajů z vesmírných a *in-situ* čidel umožní úspory z rozsahu. Zadruhé, nekoordinované poskytování služeb pozorování Země na úrovni členských států by vedlo k duplicitě a znesnadňovalo, nebo dokonce znemožňovalo sledování provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí na základě transparentních a objektivních kritérií. Pokud nejsou informace získané na úrovni členských států srovnatelné, nemůže Komise ověřit, zda byly právní předpisy v oblasti životního prostředí ve všech členských státech správně provedeny. Kromě toho opatření na evropské úrovni umožní úspory z rozsahu, což povede k lepšímu využívání veřejných prostředků. Opatření na úrovni EU mají proto jasnou přidanou hodnotu.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Tento návrh navazuje na zkušenosti získané při vývoji programu Copernicus jakožto výzkumné iniciativy v průběhu posledních dvanácti let a fáze počátečních provozních činností v období 2011–2013. Zkušenosti dokazují, že ačkoli je pro vývoj programu Copernicus i nadále zapotřebí financovat výzkum, je nyní také nutno podporovat zajišťování služeb pozorování Země a fungování družic, aby bylo možno plně zúročit dosavadní investice a reagovat na uvedené potřeby.

1.5.4. Provázanost a možná synergie s dalšími finančními nástroji

V operační fázi bude Copernicus moci poskytovat informace tvůrcům politik, veřejným orgánům, podnikům a evropským občanům. To znamená, že Copernicus jako nezávislý zdroj informací pro EU má za cíl sloužit jako podpora všech příslušných unijních politik, nástrojů a činností, kde má porozumění změnám naší planety prvořadý význam.

Příklady toho, jak bude program Copernicus přispívat k ostatním politikám EU:

- Mezinárodní spolupráce: konkrétním příspěvkem k rozvojovým politikám EU je rozšíření služeb programu Copernicus na Afriku. Družicové pozorování Země například umožňuje monitorování stavu plodin v zemědělských obdobích a rozvoj potravinového systému včasného varování pro ohrožené regiony na celém světě. Kromě toho by některé aplikace programu Copernicus mohly poskytnout tvůrcům politik informace o přírodních zdrojích v Africe.

- Dopravní politika: optimalizací lodních tras by služba monitorování moří a oceánů mohla minimalizovat spotřebu paliva a emise.
- Životní prostředí: služby programu Copernicus poskytují systematicky nebo periodicky v různém měřítku informace, které jsou nezbytné pro průběžné monitorování stavu moří a oceánů, atmosféry a pozemního prostředí. V tomto kontextu by environmentální snímky shromážděné díky programu Copernicus mohly posloužit jako základ pro sledování cílů nové evropské strategie v oblasti biologické rozmanitosti nebo jako nástroj pro sledování účinného využívání zdrojů, jako jsou dřevo, voda, nerosty, půda, vzduch (jeho kvalita) a mnoho dalších, na evropské a celosvětové úrovni.
- Humanitární pomoc: služby programu Copernicus hrají důležitou roli také při činnostech v reakci na nouzové situace v EU i mimo ni, neboť poskytují aktuální informace, jež mají zásadní význam pro orgány s rozhodovací pravomocí, plánovače činností a týmy v terénu.
- Energetika: Copernicus může pro Evropu představovat spolehlivý zdroj informací o solární energii a může přispět ke sledování šíření jaderných zbraní nebo vyřazení jaderných zařízení.
- Regionální politika: na unijní úrovni Copernicus harmonizovaně pokrývá celé území a poskytuje produkty v oblasti změny povrchu. Tyto informace jsou nezbytné pro využívání půdy a pro účely urbanizace.
- Změna klimatu: Copernicus zahrnuje několik služeb, které se zabývají otázkami spojenými s klimatem, jako je monitorování lesů a informace o uhlíku v půdě, monitorování moře a úrovně ledu, analýza skleníkových plynů a světelných toků.
- Bezpečnost: Copernicus může přispět k ostraze hranic a námořnímu dohledu. V tomto rámci navázaly GŘ pro podniky a průmysl a GŘ pro vnitřní věci od roku 2008 úzkou spolupráci.
- Zemědělství: Copernicus by mohl přispět ke zlepšení včasného a přesného monitorování zemědělského využívání půdy a jejích změn na evropské, vnitrostátní i regionální úrovni, a to poskytováním společných metod a ukazatelů v různém časovém, územním a tematickém rozsahu. Společná zemědělská politika by mohla využít Copernicus při monitorování politiky „půdy vyňaté z produkce“.
- Politiky související s mořským prostředím: Copernicus umožňuje pochopit oceánské prostředí, jeho dynamiku a jeho vliv na změnu klimatu. Je možné ho využít v těchto oblastech: námořní bezpečnost, únik ropy, řízení mořských zdrojů, změna klimatu, sezónní předpověď, pobřežní činnosti, sledování ledu a kvality vody.

1.6. Doba trvání akce a finanční dopad

Časově omezený návrh

- Návrh s platností od roku 2014 do roku 2020
- Finanční dopad od roku 2014 do roku 2020

Časově neomezený návrh

- Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,
- poté plné fungování.

1.7. Předpokládané způsoby řízení²⁰

Přímé řízení Komisí

Nepřímé řízení ze strany subjektů pověřených úkoly plnění rozpočtu

- výkonných agentur
- subjektů zřízených Společenstvími²¹
- vnitrostátních veřejnoprávních subjektů / subjektů pověřených výkonem veřejné služby
- osob pověřených prováděním zvláštních opatření podle hlavy V Smlouvy o Evropské unii a označených v příslušném základním právním aktu ve smyslu článku 49 finančního nařízení

Sdílené řízení s členskými státy

Decentralizované řízení s třetími zeměmi

Mezinárodní organizace

Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.

Poznámky:

Copernicus staví na stávajících kapacitách v Evropě, aby se předešlo zbytečnému zdvojení, a naopak usiluje o součinnost mezi stávajícími vnitrostátními nebo mezinárodními kapacitami. Navíc se zdá, že Komise nemá ani interní pracovní síly, ani odborné znalosti k tomu, aby sama řídila tento vysoce komplexní operační systém systémů. Proto se v souladu s cíli zjednodušení a zlepšení výkonnosti výdajových programů EU navrhuje provést velké části programu nepřímo ve smyslu článku 58 finančního nařízení, přenesením pravomocí na řadu příslušných subjektů v oblasti jejich odbornosti. Díky pověřovacím dohodám bude Komise i nadále za program odpovědná, ale přenesení odpovědnosti za jeho provádění na řadu

²⁰ Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

²¹ Uvedených v článku 185 finančního nařízení.

provozovatelů. Komise, podporovaná výborem a nezávislými odborníky, se zaměří na přijímání programových rozhodnutí na vysoké úrovni a na sledování jejich provádění. Provozovatelé budou muset předkládat roční pracovní programy a výroční zprávy o činnosti spolu s osvědčeními o auditu.

Do roku 2013 byl rozvoj vesmírné složky spolufinancován z EU a ESA příspěvkem z tématu „Vesmír“ 7. RP a nařízení o GMES a jeho počátečních provozních činnostech na vesmírnou složku programu GMES agentury ESA. Komise jménem EU přispívala do celkového rozpočtu tohoto programu jednou třetinou, tj. přibližně 780 milionů EUR z 2,4 miliardy EUR. Za tímto účelem byla v roce 2008 uzavřena pověřovací dohoda mezi EU, zastoupenou Komisí, a agenturou ESA. Tato dohoda byla uzavřena v souladu s rámcovou dohodou mezi EU a ESA. Vzhledem k tomu, že ESA má jedinečnou odbornost a je jedinou agenturou pro výzkumné a vývojové činnosti týkající se vesmírných programů na evropské úrovni, navrhuje se pověřit ji vývojovými činnostmi, tj. projektováním, výstavbou a zadáváním zakázek, pokud jde o družice a související pozemní části v rámci programu Copernicus. Má se za to, že ESA může nadále vývojové činnosti spolufinancovat, a to zvláště vývoj nové generace družic, namísto pořizování obdobných jednotek, které svojí konstrukcí kopírují již vyvinuté jednotky.

Navrhuje se rovněž pověřit provozováním vyvinuté infrastruktury agenturu ESA i EUMETSAT. ESA bude odpovědná za provoz Sentinelů 1 a 2 a za provoz pozemní části Sentinelu 3. S ohledem na to, že se podílela na vývoji a koordinaci vývoje a zadávání zakázek na pozemní část, a na její odborné zkušenosti získané při operacích v rámci mnoha vědeckých misí má ESA dobré předpoklady k tomu, aby se s těmito úkoly náležitě vypořádala. EUMETSAT bude v rámci své oblasti působnosti pověřen provozováním družic a nástrojů obzvláště relevantních pro monitorování mořského prostředí a atmosféry, které jsou si velmi podobné, často stejné. Je třeba připomenout, že Sentinely 4 a 5 jsou nástroje nesené vlastními družicemi organizace EUMETSAT. Kromě toho příjem, zpracování a šíření údajů budou pravděpodobně provádět víceúčelová zařízení organizace EUMETSAT. Obě organizace budou v rámci svých příslušných odborných oblastí odpovědné za přístup k pozorováním přispívajících misí a za poskytování jejich výstupů.

Jedním z klíčových produktů služby pro monitorování Země je komplexní a včasné posouzení pokryvu a jeho změn. Databáze programu Corine (mapa územního pokryvu) poskytuje od roku 1990 časovou posloupnost informací o územním pokryvu a využití na celém evropském kontinentu. Tyto informace umožňují monitorování změn povrchu Země, které jsou výsledkem působení jak přírodních procesů, tak lidské činnosti. Od roku 1994 provádí program Corine Evropská agentura pro životní prostředí (EEA). EEA je agentura Evropské unie, jejímž úkolem je poskytovat kvalitní a nezávislé informace o životním prostředí těm, kteří se podílejí na vypracovávání, přijímání, provádění a hodnocení politiky v oblasti životního prostředí, a také široké veřejnosti. EEA odpovídá rovněž za koordinaci Evropské informační a pozorovací sítě pro životní prostředí (Eionet), v níž národní odborníci přispívají ke sběru a ověřování údajů o životním prostředí. Během období počátečních provozních činností GMES (2011–2013) byla koordinace celoevropských a místních složek služby pro monitorování Země svěřena agentuře EEA a prováděna jednak centralizovaně, se zadáváním zakázek prostřednictvím rámcové smlouvy a smluv o poskytování služeb s poskytovateli služeb, a jednak decentralizovaně, z grantových dohod s národními agenturami, které jsou v EEA přímými zúčastněnými stranami. Kromě toho je třeba poznamenat, že služba monitorování Země je značně závislá na měřeních *in-situ* a na zeměpisných referenčních údajích. EEA má dobré předpoklady k tomu, aby si zajistila jejich poskytování od národních environmentálních a/nebo kartografických institucí. Z těchto důvodů se navrhuje, s ohledem na zřejmou synergií mezi programem Copernicus a hlavními povinnostmi agentury EEA a na

jedinečné postavení EEA v roli koordinátora sítě Eionet vůči účastníkům programu Copernicus, jimiž jsou národní agentury pro životní prostředí, že provádění těchto dvou složek služby monitorování Země bude i nadále svěřeno agentuře EEA.

Od roku 2008 se pracuje na zřízení Evropského systému ostrahy hranic (EUROSUR), jehož cílem je posílit kontrolu vnějších hranic schengenského prostoru, zejména jižních námořních a východních pozemních hranic. EUROSUR bude členskými státy poskytovat společný technický (infrastrukturní) a operační (organizační) rámec s cílem zvýšit přehled o situaci na jejich vnějších hranicích a zlepšit schopnost reakce ze strany vnitrostátních orgánů, které střeží hranice EU. Jedním z dohodnutých cílů je zajistit společné využívání nástrojů pro ostrahu (družic, bezpilotních vzdušných prostředků, aerostatů atd.); jako zprostředkovatel přitom působí agentura Frontex. Frontex je Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie. Podporuje, koordinuje a rozvíjí správu evropských hranic. Pro část týkající se ochrany hranic v rámci bezpečnostní služby má aktivní spolupráce agentury Frontex zásadní význam. Tato agentura byla zapojena do všech projektů 7. RP, které tuto část připravovaly, jakož i do dalších souvisejících projektů tématu „Bezpečnost“ 7. RP. Je třeba upozornit na to, že skutečnost, že se agentura Frontex potřebuje při těchto činnostech spoléhat na program GMES/Copernicus, uznala Komise v návrhu nařízení o systému EUROSUR²². Proto se navrhuje pověřit prováděním této části agenturu Frontex.

Pokud jde o bezpečnostní část v oblasti námořního dohledu, navrhuje se pověřit jejím prováděním Evropskou agenturu pro námořní bezpečnost (EMSA). Do pravomocí agentury EMSA skutečně náleží určité povinnosti v oblasti námořní bezpečnosti a povinnost pomáhat Komisi při souvisejících činnostech. EMSA má všeobecně uznávané odborné zkušenosti s realizací programu CLEANSeaNET, námořního bezpečnostního operačního programu, který se opírá o pozorování Země. Je také aktivně zapojena do několika projektů v oblasti výzkumu a vývoje, které připravují bezpečnostní službu programu Copernicus.

²² KOM(2011) 873 v konečném znění.

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Bude zaveden systém monitorování s cílem zajistit co nejvyšší kvalitu výstupů a co nejefektivnější využití zdrojů. Sledování bude probíhat po celou dobu trvání programu. Bude vycházet z pravidelných zpráv od programových partnerů.

2.2. Systém řízení a kontroly

2.2.1. Zjištěná rizika

Všechna rizika související s programem budou centrálně zaznamenána v registračním seznamu. Každému riziku bude přiřazena pravděpodobnost výskytu a stupeň dopadu. Rejstřík rizik bude rovněž zahrnovat seznam činností, které mají za cíl snížit jejich pravděpodobnost. Rizika se dělí takto:

- Technologická rizika: např. družice používají špičkové technologie, které ještě nebyly ověřeny a jejichž specifikace se neustále vyvíjejí.
- Průmyslová rizika: do zřizování infrastruktur je zapojena řada subjektů z oblasti průmyslu v různých zemích, jejichž činnost musí být účinně koordinována, aby byly zavedeny spolehlivé a plně integrované systémy, zejména pokud jde o bezpečnost.
- Tržní riziko: nesmí docházet k tomu, aby technické výkony, které by byly nižší, než bylo dopředu ohlášeno, měly negativní dopad na uživatele, a infrastruktura by proto zůstala nevyužita.
- Rizika časového rozvrhu: jakékoli zpoždění by ohrozilo prostor pro příležitosti.
- Riziko v oblasti správy: veřejná správa programů vyžaduje spolupráci různých subjektů. Proto je důležité zajistit odpovídající stabilitu a organizaci. Kromě toho je nutno brát v úvahu názorové rozdíly mezi jednotlivými zúčastněnými stranami v několika významných otázkách. V tomto ohledu je třeba posoudit rozdělení určitých rizik, zejména finančních rizik a rizik spojených s bezpečností, mezi subjekty, které jim mohou nejlépe čelit.

Kromě toho se bude rozpočet programu plnit z větší části s využitím nepřímého řízení, prostřednictvím pověřovacích dohod, a z minimální části v centralizovaném režimu, kde Komise využije grantů a veřejných zakázek. U každého z těchto různých druhů výdajů jsou různá rizika. Audity provedené Evropským účetním dvorem a vlastní audity *ex post* provedené Komisí poukázaly na tato hlavní rizika, která zůstávají potenciálně platná i pro tento program:

V případě pověřovacích dohod: hlavní zjištěná rizika se týkají způsobilosti provozovatelů (subjektů, s nimiž Komise uzavírá pověřovací dohody), dodržování smluv (převedení požadavků Komise do smluvní dokumentace), dodržování postupů (nedodržování postupů předepsaných Komisí) a výkonnosti (nedosažení stanovených cílů).

Tyto druhy rizik budou řešeny s přihlédnutím k těmto faktorům:

- zásadní úkoly v procesu řízení a kontroly provádějí provozovatelé,
- Komise musí do značné míry spoléhat na systémy řízení a kontroly provozovatelů,
- je důležité zajistit přiměřenou míru kontroly v celém prováděcím řetězci s jasně vymezenou odpovědností každého ze zúčastněných partnerů.

U grantů: složitá pravidla uznatelnosti nákladů a relativně omezené odborné znalosti v oblasti řízení financí u určitých příjemců by mohly vést k vysokému riziku nesprávně vykazovaných nákladů (např. režijních nákladů a nákladů na vybavení).

Neexistence úplné databáze s informacemi o příjemcích, projektech a vykazovaných nákladech by ztížila zjišťování rizikových příjemců a možného dvojího uplatňování nákladů nebo jiných nesrovnalostí, což by v důsledku mohlo znemožnit účinné odhalování podvodů.

U veřejných zakázek: neodhalené chyby a nenapravené nepřesnosti v nabídkových řízeních nebo ve specifikacích pro nabídkové řízení by mohly vést k nesprávnému provádění zakázek.

2.2.2. Předpokládané metody kontroly

K řešení různých rizik uvedených výše se předpokládá použití různých metod kontroly.

2.2.2.1. Pověřovací dohody

Informace o zavedeném systému vnitřní kontroly

Měl by být zaveden řídicí a kontrolní systém na základě těchto opatření:

- předběžného posouzení provozovatele,
- sledování založeného na rizicích, a to i na základě systému podávání standardizovaných zpráv,
- preventivní akce pomocí navrhování dostatečné způsobilosti, dodržování smluv, dodržování postupů a požadavků na výkony,
- prostředků nápravy smluv umožňujících provést úpravy v případě nesprávného provádění z hlediska způsobilosti, dodržování smluv, dodržování postupů a požadavků na výkonnost,
- kontroly *ex ante* u plateb prováděných generálními ředitelstvími (GŘ) na svěřenecký účet provozovatele,
- opatření ke sladění zájmů,
- účasti na řízení,
- práva přístupu k auditům týkajícím se provozovatelů, zapojených subjektů a konečných příjemců,
- úplného auditního řízení pokrývajícího celý prováděcí řetězec,

- kontroly shody a výkonů prováděné zmocněnci Komise,
- integrovaného získávání jistoty zohledňujícího systém vnitřních kontrol a vnitřního auditu zavedený u provozovatele a zapojených subjektů zaměřený na způsobilost, dodržování smluv, dodržování postupů a požadavků na výkon,
- finančních výkazů zkoumaných externími auditory,
- prohlášení o věrohodnosti předkládaných každoročně provozovateli.

Ověření, zda postupy fungují tak, jak mají, bude zajištěno pomocí několika informačních kanálů:

povědomí manažerů o stavu vnitřních systémů kontroly GŘ, získaného během každodenní práce a ze zkušeností;

formálního dohledu GŘ, opatření v oblasti kontroly a sledování;

- výsledků každoročního přezkumu norem pro vnitřní kontrolu (ICS) („plný soulad se základními požadavky“),
- výsledků provedených posouzení rizik,
- předběžných a následných kontrol, včetně zpráv o výjimkách nebo nedostacích vnitřní kontroly,
- výsledků externích finančních auditů prováděných GŘ,
- auditní a konzultační činnosti prováděné oddělením interního auditu GŘ;

hodnocení programů prováděného externími hodnotiteli.

Další zpětnou vazbu ohledně přiměřenosti kontrolního systému poskytnou hodnocení prováděná oddělením vnitřního auditu (IAC), útvarem vnitřního auditu (IAS) nebo Evropským účetním dvorem.

Odhad nákladů a přínosů kontrol, jež zavádí kontrolní systém

Předpokládané kontroly jsou pojímány v širokém smyslu v souladu s definicí vnitřní kontroly podle modelu COSO, která je definována jako „proces nastavený tak, aby poskytoval přiměřenou jistotu, pokud jde o dosahování cílů v oblasti efektivity a účelnosti operací, spolehlivost finančního výkaznictví a dodržování platných právních předpisů a nařízení“. Náklady na kontrolní opatření se odhadují na komplexním základě, který pokrývá veškeré činnosti, jež přímo či nepřímo souvisejí s ověřováním práv provozovatelů, finančních zprostředkovatelů a konečných příjemců a správnosti výdajů. Tam, kde je to možné, se poskytují podrobné údaje v členění podle různých fází řízení a v souladu s popisem, který bude obsahovat předpokládaný kontrolní systém.

Úpravy, které zohlednily očekávané změny nového návrhu, zahrnují údaje o opatřeních ke sladění zájmů a dalších smluvních prostředcích nápravy umožňujících provést úpravy v případě nesprávného provádění z hlediska požadavků.

Posouzení očekávané míry rizika nedodržování platných pravidel

Očekávaná míra rizika nedodržení pravidel (definovaná jako očekávané riziko chyb, pokud jde o legalitu a správnost, vznikající na úrovni transakcí) v rámci předpokládaného systému kontroly bude udržována na víceletém základě pod úrovní 2 %, avšak s nižšími náklady v důsledku četnosti rizik a zmírnění dopadu rizik, jež vyplývá z dalších zavedených opatření.

Očekává se, že v důsledku vyjasnění platných pravidel včetně požadavků SMART, v důsledku dalšího posílení prostředků nápravy smluv a v důsledku zvýšeného sladění zájmů se chybovost sníží.

Předpokládá se, že menší část rozpočtu na tento program by mohla být plněna s využitím centralizovaného přímého řízení (viz níže) prostřednictvím grantů a zadávání veřejných zakázek.

2.2.2.2. Granty

Informace o zavedeném systému vnitřní kontroly

Stávající rámec vnitřní kontroly je založen na provádění norem vnitřní kontroly Komise, postupů pro výběr nejlepších projektů a na jejich převedení do právních nástrojů, řízení projektů a smluv po celý životní cyklus projektu, předběžných kontrol nároků včetně přijetí osvědčení o kontrolách, předběžného certifikování metodik nákladů, auditů *ex post* a oprav a hodnocení.

Dokumentace výzev k předkládání návrhů obsahuje podrobné pokyny týkající se pravidel způsobilosti, a zejména nejčastějších chyb v souvislosti s osobními náklady. Příjemci se vyzývají, aby již při předkládání projektů předkládali dostatečně podrobné údaje o předpokládaných nákladech, což umožňuje provádět předběžné ověřování a odhalovat možné chyby nebo nedorozumění, a je-li to nezbytné, provádět změny v provádění projektu nebo přizpůsobení grantové dohody. To značně zvýší právní jistotu příjemců a sníží riziko chyb.

Budou prováděny kontroly *ex post* s cílem určit reprezentativní průměrnou míru chybovosti, která potrvá nehledě na výcvik, předběžné kontroly a opravy. Strategie auditů *ex post* zaměřených na výdaje v rámci programu bude založena na finančním auditu transakcí metodou výběru podle hodnoty měnové jednotky, doplněnou namátkovou kontrolou na základě posouzení rizika. Strategie auditů *ex post* zaměřených na legalitu a správnost bude doplněna posíleným operačním hodnocením a strategií boje proti podvodům.

Odhad nákladů a přínosů kontrol, jež zavádí kontrolní systém

Bude třeba nalézt rovnováhu mezi zvyšováním přitažlivosti programu pomocí snižování kontrolní zátěže pro příjemce (větší důvěra a přijetí většího rizika v důsledku využití pevných sazeb, paušálních částek a rozsahu jednotkových nákladů) na jedné straně, a zajištěním toho, aby míra neopravených chyb zůstala tak nízká, jak je rozumně možné, na straně druhé.

Generální ředitelství pro podniky a průmysl zavede nákladově efektivní systém vnitřní kontroly, který poskytne přiměřenou jistotu, že riziko chyb v průběhu víceletého výdajového období na ročním základě zůstane v rozmezí 2–5 %, s tím, že konečným cílem je dosáhnout při uzavírání víceletých programů míry reziduálního rizika chyb po přihlédnutí k finančním dopadům všech auditů, korekcí a vymáhacích opatření co nejbliže 2 %.

Auditní strategie se zaměří na to, aby zohledňovala korektní a spolehlivou úroveň rizika chyb, a na efektivní a účelné zkoumání náznaků podvodů. Předběžné kontroly návrhů před podpisem grantové dohody a vyjasnění pravidel způsobilosti by neměly výrazně prodloužit dobu do uzavření smlouvy. Pověření schvalující úředníci budou každoročně podávat zprávy o nákladech a přínosech kontroly a Komise bude v rámci střednědobého přezkumu informovat legislativní orgán o míře nedodržování pravidel, jež by mohla být dosažena.

Posouzení očekávané míry rizika, že nebudou dodržována pravidla

A. Stávající zdroje chyb

Na základě dosavadních výsledků byly zjištěny opakující se chyby v těchto oblastech:

- **personální náklady:** uplatňování průměrných nebo rozpočtových nákladů (namísto skutečných nákladů), nedodržování povinnosti vést příslušné záznamy o čase stráveném na provádění programu, uplatňování nezpůsobilých položek (nákladů řídicího pracovníka, který je majitelem malého nebo středního podniku),
- **jiné přímé náklady:** často zjištěnou chybou je zadávání subdodávek bez předchozího povolení nebo bez dodržení pravidel finanční rentability atd.,
- **nepřímé náklady:** nepřímé náklady v řadě případů představují paušální procentní sazbu přímých nákladů, takže chyba v nepřímých nákladech je úměrná chybě v přímých nákladech.

B. Navrhované možnosti zjednodušení

Program bude využívat zjednodušujících opatření, jež obsahuje tříletý přezkum finančního nařízení. V tomto rámci Komise využije možnosti přijmout zjednodušující opatření například pro stanovení rozsahu jednotkových nákladů pro řídicí pracovníky, kteří jsou vlastníky malého nebo středního podniku, nebo pro použití paušálních osobních nákladů v souladu s běžnými účetními zásadami příjemců.

C. Přínos změn v kontrole ke snižování očekávané míry nedodržování pravidel

Výchozím bodem je současný stav založený na dosud prováděných auditech grantů 7. RP. Na základě předpokladů, že:

- příjemci grantů v rámci budoucího programu Copernicus jsou podobní těm, kdo se účastnili 7. RP, a že
- jednu třetinu zdrojů chyb by měly tvořit ty, které jsou uvedeny výše v bodě A,

se očekává, že zjednodušující opatření obsažená ve finančním nařízení povedou ke snížení míry chybovosti. Další snížení chyb se očekává od předem prováděného vyjasnění pravidel způsobilosti.

Závěr: S přihlédnutím ke všem výše uvedeným opatřením je konečným cílem dosáhnout reziduální míry rizika chyb na konci životního cyklu co nejblíže 2 %.

Tento scénář je založen na předpokladu, že opatření ke zjednodušení nedoznají v procesu rozhodování zásadních změn.

2.2.2.3. Zadávání veřejných zakázek

Rámec vnitřní kontroly postavený na provádění norem vnitřní kontroly stanovených Komisí, postupů veřejných zakázek při výběru nejlepších návrhů a při řízení smluv po celou dobu projektu/smlouvy a předběžných kontrol faktur a plateb zamezí tomu, aby zbytkové chyby přesáhly 2 %.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření.

V rámci strategie Komise pro boj proti podvodům²³ a s pomocí úřadu OLAF ve formě konzultací a účasti v síti pro prevenci a odhalování podvodů (FPDNet), organizované úřadem OLAF, vypracovalo Generální ředitelství pro podniky a průmysl svou vlastní strategii boje proti podvodům (AFS), jež zahrnuje opatření zaměřená na prevenci a odhalování podvodů a nesrovnalostí jak interně, tak ve vztahu k příjemcům a dodavatelům. AFS bude ročně aktualizována.

Zejména u grantů předpokládá akční plán AFS Generálního ředitelství pro podniky a průmysl vytvoření centrálního rejstříku všech příjemců (koordinátorů, partnerů, subdodavatelů a jiných aktérů) a projektů (zpráv a prohlášení o výdajích). Tato databáze ve spojení s plánovaným získáním výkonného nástroje pro analýzu dat pro odhalování ukazatelů podvodů neboli „červených praporek“ výrazně zlepší jeho kontrolní funkce a schopnosti kontroly.

Aby se zvýšily znalosti a schopnosti k provádění preventivních a účinných kontrol, předpokládá akční plán AFS Generálního ředitelství pro podniky a průmysl nabídku specifických školicích kurzů a metodických pokynů. Dále bude vypracována a prováděna strategie kontroly zaměřené na vyhodnocení finanční a technické způsobilosti příjemců a také kategorizace rizik příjemců založená na ukazatelích podvodů, na registraci v IT nástrojích a na upozorněních při předběžných/následných kontrolách.

Kromě toho budou vypracovány kontrolní postupy a pokyny pro audity *ex post* založené na rizicích, které se zaměří na možné případy podvodů a na nesrovnalosti. Tato AFS bude také lépe sladěna s normami vnitřní kontroly, zejména s posuzováním rizik a s AFS jiných GR a dále pověřených subjektů.

²³ KOM(2011) 376, 24.6.2011.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

Požadované stávající výdajové rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo [okruh.....]	Rozl./Nero zl.	zemí ESVO	kandidátsk ých zemí	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení
[1]	02010404 — Podpůrné výdaje pro Evropský program pozorování Země (Copernicus)	Nerozl.	ANO	NE	ANO	NE
[1]	020601 — Provozní služby (Copernicus)	Rozl.	ANO	NE	ANO	NE
[1]	020602 — Pozorování z vesmíru (Copernicus)	Rozl.	ANO	NE	ANO	NE

3.2. Odhadovaný dopad na výdaje

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje

v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce:	1	Inteligentní růst podporující začlenění
---	---	---

GŘ pro podniky			Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	CELKEM
• Operační prostředky											
020601	Závazky	(1)	58,500	179,721	189,426	197,952	208,610	283,691	210,291		1 328,191
	Platby	(2)	29,215	195,417	188,779	197,673	207,871	266,906	231,030	11,300	1 328,191
020602	Závazky	(1)	301,933	373,949	394,141	411,880	434,051	590,279	437,566		2 943,799
	Platby	(2)	150,785	406,608	392,796	412,159	434,790	555,362	480,717	110,582	2 943,799
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ²⁴											
02010404		(3)	2,500	2,700	2,700	2,800	2,900	2,900	3,000		19,500
CELKEM prostředky pro GŘ pro podniky	Závazky	=1+1a+3	362,933	556,370	586,267	612,632	645,561	876,870	650,847		4 291,480
	Platby	=2+2a+3	182,500	604,725	584,275	612,632	645,561	825,168	714,737	121,882	4 291,480

²⁴ Technická nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů nebo akcí EU (bývalé linie „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

Okruh víceletého finančního rámce:	5	„Správní výdaje“
---	----------	-------------------------

v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

		Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	CELKEM
GŘ pro podniky									
• Lidské zdroje		4,497	5,259	5,894	5,894	5,894	5,894	5,894	39,226
• Ostatní správní výdaje		0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	2,401
GŘ pro PODNIKY CELKEM	Prostředky	4,840	5,602	6,237	6,237	6,237	6,237	6,237	41,627

CELKEM prostředky z OKRUHU 5 víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = platby celkem)	4,840	5,602	6,237	6,237	6,237	6,237	6,237	41,627
---	-------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	---------------

v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

		Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	CELKEM
CELKEM prostředky z OKRUHU 1 až 5 víceletého finančního rámce	Závazky	367,773	561,972	592,504	618,869	651,798	883,107	657,084		4 333,107
	Platby	187,340	610,327	590,512	618,869	651,798	831,405	720,974	121,882	4 333,107

3.2.2. Odhadovaný dopad na operační prostředky

- Návrh nevyžaduje využití operačních prostředků.
- Návrh vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

Cíle	ROK 2014	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017	ROK 2018	ROK 2019	ROK 2020	CELKEM
SPECIFICKÝ CÍL Č. 1 Služby	58,500	179,721	189,426	197,952	208,610	283,691	210,291	1 328,191
SPECIFICKÝ CÍL Č. 2 Vesmír	301,933	373,949	394,141	411,880	434,051	590,279	437,566	2 943,799
NÁKLADY CELKEM	360,433	553,670	583,567	609,832	642,661	873,970	647,857	4 271,990

3.2.3. Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy

3.2.3.1. Shrnutí

Návrh nevyžaduje využití prostředků správní povahy.

Návrh vyžaduje využití správních prostředků, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	CELKEM
OKRUH 5 víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje	4,497	5,259	5,894	5,894	5,894	5,894	5,894	39,226
Ostatní správní výdaje	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	2,401
Mezisoučet pro OKRUH 5 víceletého finančního rámce	4,840	5,602	6,237	6,237	6,237	6,237	6,237	41,627

Mimo OKRUH 5²⁵ víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje								
Jiné výdaje správní povahy	2,500	2,700	2,700	2,800	2,900	2,900	3,000	19,500
Mezisoučet mimo OKRUH 5 víceletého finančního rámce								

CELKEM	7,340	8,302	8,937	9,037	9,137	9,137	9,237	61,127
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

²⁵ Technická nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů nebo akcí EU (bývalé linie „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.3.2. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- Návrh nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- Návrh vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v celých číslech (nebo zaokrouhlete nejvýše na 1 desetinné místo)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)							
12 01 01 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	28	34	39	39	39	39	39
02 01 01 02 (při delegacích)	-	-	-	-	-	-	-
02 01 05 01 (v nepřímém výzkumu)	-	-	-	-	-	-	-
10 01 05 01 (v přímém výzkumu)							
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na ekvivalenty plných pracovních úvazků: FTE)²⁶							
02 01 02 01 (SZ, ZAP, VNO z „celkového rámce“)	14	14	14	14	14	14	14
02 01 02 02 (SZ, ZAP, MOD, MZ a VNO při delegacích)	-	-	-	-	-	-	-
02 01 04 yy ²⁷	-	-	-	-	-	-	0
	-	-	-	-	-	-	0
02 01 05 02 (SZ, ZAP, VNO – v nepřímém výzkumu)	-	-	-	-	-	-	-
10 01 05 02 (SZ, ZAP, VNO – v přímém výzkumu)	-	-	-	-	-	-	-
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)	-	-	-	-	-	-	-
CELKEM	42	48	53	53	53	53	53

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GR, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeobsazeny v rámci GR, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GR poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Stávající lidské zdroje v roce 2013 tvoří 29 ekvivalentů plného pracovního úvazku (17 pracovních míst podle plánu pracovních míst a 12 externích zaměstnanců): postupné navýšení až na 53 ekvivalentů plného pracovního úvazku (+22 podle plánu pracovních míst a +2 externí zaměstnanci) by mělo být vyřešeno takto: po revizi všech stávajících pověřovacích dohod v roce 2016 je třeba přehodnotit přidělené zdroje tak, aby bylo možné splnit cíle za stávajícího stavu zaměstnanců. Skutečné hodnoty na roky 2016 až 2019 jsou orientační a mohou být upraveny.

- Pokud jde o 22 dodatečných pracovních míst podle plánu pracovních míst (PPM): osm z nich by mělo vyřešit přeobsazení uvnitř ředitelství G GR pro podniky (počítá se s reorganizací, při níž dojde ke sloučení činnosti v oblasti vesmíru s činností v oblasti vesmírného výzkumu a vývoje), další čtyři místa podle PPM by mělo vyřešit přeobsazení uvnitř GR pro podniky. Zbývajících 10 dodatečných míst podle PPM

²⁶ SZ = smluvní zaměstnanec; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník.

²⁷ Dílčí strop na externí pracovníky z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

musí být doplněno společně v rámci přeořazování z Komise a/nebo z vyslaných (mis à disposition) pracovníků z generálních ředitelství, která se podílejí na programu Copernicus, jak bylo stanoveno v rozhodnutí Komise o zřízení GMES z roku 2006 (K(2006) 673). Návrh na změnu tohoto rozhodnutí bude předložen.

- Pokud jde o externí pracovníky: dva dodatečné ekvivalenty plného pracovního úvazku požadované v roce 2014 budou vyřešeny v rámci interního přeořazování; a v případě potřeby by mohly být další zdroje požadovány po revizi v roce 2016 a měly by být přiděleny GŘ pro podniky v rámci ročního přidělování.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	<ul style="list-style-type: none"> – připravovat a sledovat provádění programu včetně vymezení požadavků uživatelů, – vybírat pověřené subjekty, – dojednávat pověřovací dohody (šestinásobné navýšení), – dohlížet na pověřenými subjekty (čtyřnásobné navýšení), – sledovat plnění rozpočtu v nepřímém režimu, – poskytovat analýzy právního a regulačního rámce na podporu procesu politického rozhodování, – zajišťovat soulad navrhovaných řešení s platnými pravidly, – zajišťovat řádné finanční řízení a provádět finanční transakce týkající se správy smluv, – provádět činnosti k zajištění účinné kontroly nákladů, – navazovat na mezinárodní spolupráci a vyjednávat mezinárodní dohody, – sledovat bezpečnostní aspekty programu Copernicus, – udržovat vztahy s členskými státy, zejména ohledně složky <i>in-situ</i>, – posuzovat a zmírňovat rizika (vzniklá v důsledku finanční expozice posíleného finančního rámce), – udržovat vztahy s Evropským parlamentem a Radou podle článků 58, 60–61 finančního nařízení, – předcházet podvodům a nesrovnalostem a udržovat vztahy s úřadem OLAF a s Účetním dvorem, – uplatňovat politiku v oblasti údajů a její vymáhání všemi zúčastněnými stranami, – podporovat rozšiřování uživatelské základny v členských státech
Externí zaměstnanci	podporovat plnění úkolů popsanych výše

3.2.4. Soulad se stávajícím víceletým finančním rámcem

- Návrh je v souladu se stávajícím víceletým finančním rámcem.
- Návrh si vyžádá úpravu příslušného okruhu víceletého finančního rámce.
- Návrh vyžaduje použití nástroje flexibility nebo změnu víceletého finančního rámce²⁸.

3.2.5. Příspěvky třetích stran

- Návrh nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- Návrh počítá se spolufinancováním podle následujícího odhadu:
- Program bude umožňovat účast třetích zemí, ale žádná formální dohoda dosud nebyla uzavřena.

Prostředky v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM								

²⁸ Viz body 19 a 24 interinstitucionální dohody.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

- Návrh nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- Návrh má tento finanční dopad:
 - dopad na vlastní zdroje
 - dopad na různé příjmy

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

Příjmová rozpočtová položka:	Prostředky použitelné v probíhajícím rozpočtovém roce	Dopad návrhu ²⁹						
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	... zadat počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)		
Položka								

U různých účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Upřesněte způsob výpočtu dopadu na příjmy.

²⁹ Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 25 % nákladů na výběr.